

פנינו הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

ללא פרסומות. ללא חדשות. ללא פוליטיקה.

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

אם ראשונים כמלאכים - הרב יהודה אבן עטר זצ"ל

הרב יהודה אבן עטר זצ"ל - נולד בחודש אלול ה'תט"ו (1655) בפאס. שם משפחתו 'עטר' פירושו 'בשמים' בערבית, על שם עיסוקם של אבות המשפחה. בצעירותו התמסר ללימוד התורה. אביו נפטר כשהיה בגיל 23, ורבינו יצא לעבוד לפרנסתו והיה ידוע כצורף מומחה. כל חייו, גם כשכיהן ברבנות, התפרנס מיגיע כפיו ולא חפץ לקבל שכר מקופת הציבור וביקש לקיים גדול הנהנה מיגיע כפיו. בשנת ה'תנ"ח (1698) בהיותו כבן 43 מונה לכהן כדיין בפאס יחד עם רבותיו ר' וידאל הצרפתי ור' מנחם סרירו. נודע כגאון ובקי בכל מקצועות התורה.

בשנת ה'תס"א (1701) המלך איסמעיל הטיל עליהם מס כבד ורבינו נאלץ לנדוד לעיר מקנס שם ישב בבית הדין גם עם הרב שמואל הצרפתי וכיהן גם כאב"ד. בשנת ה'תס"ד (1704) חזר לעיר פאס ועמד בראש הקהילה היהודית. בשנת ה'תפ"ג (1723) ישב ראשון בדין עם הרב יעקב אבן צור (יעב"ץ). משנת ה'תע"ג (1713), לאחר פטירת הרב וידאל והרב שמואל הצרפתי, כיהן כדיין יחידי במקנס. היה רגיש מאוד לסבלו של הציבור, פעל לרווחת היהודים וביתו היה פתוח לפני כל שואל ומר נפש. מלומד בניסים. כונה 'רבי אל-כביר' (רבינו הגדול בערבית). מושל המדינה אסר את רבינו כיוון שרצה שיפדו אותו בממון רב, לאחר שלא עשו כן, הושלך לגוב האריות ולמרות שהיה שם לילה ויום האריות לא הזיקו לו. ידוע שרבינו זכה לגילוי אליהו הנביא. מכל ערי מרוקו פנו אליו בשאלות. עד היום הנשבע על ציונו לשקר - נענש. רבים נושעים גם היום על ציונו ורואים ניסים. נפטר ב"ט סיוון ה'תצ"ג (1733). חי כ-77 שנים. ציונו בפאס. מרוב הערצה והערכה הספידו אותו במשך שלושים יום וכן חיברו עליו קינות.

אביו: ר' יעקב בן ר' אברהם. **מרבתי:** ר' וידאל הצרפתי ור' מנחם סרירו. **תלמיד-חבר:** ר' יעקב אבן צור (יעב"ץ). **מתלמידי:** ר' אליהו הצרפתי, ר' שם טוב בן אמוזג. **ילדיו:** ר' חיים, ר' משה ור' עובד. **מספריו:** **מנחת יהודה** - דרשות על התורה **שיר מכתם** - הלכות שחיטה וטריפות • דיני גט וחליצה • פירוש על מדרש רבה, שו"ת ופסקים.

בימי רבינו קמה במרוקו תנועת עליה לארץ ישראל. בני משפחתה של אישה אחת עלו לארץ ישראל והיא לא עלתה איתם, כי באותו הזמן בעלה היה בבית האסורים בעקבות עליה של הערבים שסיפרו עליו שקנה חפצי זהב גנובים. לאחר כשלושה חודשים, לאחר העברת שוחד עצום, שוחרר הבעל. האישה שביקשה להיות עם בני משפחתה, ניסתה לשכנע את בעלה לעלות ארצה אולם הוא לא הסכים. היא החליטה להערים עליו ולהפליג לארץ לבד כדי להיות עם בני משפחתה, כיוון שידעה שבעלה לא היה מסכים לכך.

היא המתירה מספר ימים ולאחר מכן פנתה אליו ואמרה: "יהודי מעיר צפרו בא לחפש אותך וכאשר אמרתי לו שאתה נמצא בחנות, אמר לי שהוא ממחר ללכת לדרום ומסר לך דרישת שלום ממכאסא מאת אהובך הצורף, וכן הוא מבקש ממך לנסוע מחר עם סחורתך, כי יש לה דרישה גדולה". לאחר שבעלה נסע עם השיירה הראשונה לשם, עלתה האישה עם שיירה לטאנכיר ומצאה מקום בספינה המפליגה לארץ. כשהגיע בעלה למכאסא, ראה כי הכול שקר וחזר לפאס. אולם כאן גילה לתדהמתו כי אשתו נעלמה.

לאחר חקירה ודרישה גילה, כי היא עלתה לארץ לאחר שהערימה עליו. מרוב צער נפל למרה שחורה ותוך שנה תם כל כספו. הוא נאלץ למכור את כלי ביתו עד שנעשה בעל חוב. בצר לו, הלך לרבינו וסיפר, מה שאירע לו. הצדיק אמר לו שישב למחרת ובינתיים חשב על בעיה זו ולא מצא שום תקנה רק שילך אחרי אשתו לארץ ישראל. לצורך זה כמובן צריך כסף רב להוצאות הדרך עבורו ועבור ילדיו והוא בעצמו כרגע בעל חוב, ואין לו מאומה.

למחרת הגיע האיש ורבינו אמר לו: "בני, שום תרופה לא מצאתי לך. אך הראו לי מן השמיים, כי היום תיושע על ידי צער גדול בגוף". הסתובב היהודי ברחובות ולפתע הבחין בו משרתו של שר העיר, שחפץ אחריו, והוא הביאו לשר. כשהגיע לשם מצא ערבי אחד, שקבל עליו לפני השר, והאשים כי מידענו מר לו חפצי זהב, ועתה כשרצה למכרם נמצאו של נחושת ולא של זהב. והביא את החפצים לפניו. התבונן האיש ואמר: "אמת מרתית לך הרבה חפצים, אבל לא את אלו". כעס השר על היהודי, וציווה את עבדיו להלקות אותו חמישים מלקות. הם עשו כן, והיהודי צועק ובוכה ומתחנן ואין מרחם.

מחמת המכות היהודי התעלף ונפל ארצה. כשראה זאת השר, פחד פן ימות, וציווה להוליכו מהר לביתו. קם השר ממקומו ובהלה להיכנס לביתו, כדי לתלות את מה שאירע בעבדיו המכים, שמת היהודי תחת השבט באכזריותם. כשקם השר בחיפזון, נפל מחיקו כיס של מאה זהובים, ונכרך בבגדי היהודי שהיו מונחים בארץ. העבדים תיכף שמו את היהודי בתוך מחצלת עם בגדיו, כשהם כרוכים, והוליכוהו לביתו והניחו אותו שם וברחו להם.

כשהתעורר מעלפונו, רצה ללבוש את בגדיו, ומצא בהם את כיס הזהובים, ושחמ מאוד. השר, חיפש את כיס הזהובים ולא מצא, וחשד בעבדיו. כששמעו את טענותיו, כדי להציל את עצמם, העבדים סיפרו שראו את הערבי התובע לוקח את כיס הזהובים. השר האמין להם, ושלח אחריו ואיים עליו, שאם לא יחזיר את הכיס, יעשה בו מה שעשה ביהודי. הערבי הודה מהפחד, במה שלא גנב, ונתן מאה זהובים. מידענו סיפר לרב את אשר נעשה, וענה לו הרב כי הזהובים הם קנס מהגוי המעליל עליו, ועכשיו ימהר לעלות לארץ עם ילדיו. לאחר שלושה ימים היהודי הפליג, ולאחר שהגיע לארץ מצא את אשתו והיא חזרה אליו.

הגאון הרב חיים מרדכי לבטון זצ"ל - נולד בעיר חאלב שבסוריה בשנת ה'תק"מ (1780). לפניו נולדו ארבעה-עשר ילדים להוריו, וכולם נפטרו ל"ע בדמי ימיהם. מספרים, שמטרוניתא אחת קראה לאביו, ר' חלפון לצורך עסק מסוים ובאמצע השיחה התחילה להסיתו לדבר עבירה. כשראה שכלתה אליו הרעה, הפיל עצמו לארץ מביתה, שהיה במקום גבוה, ונעשה לו נס, שקם והלך לביתו בריא וחזק. בלילה ההוא הראו לו בחלום שיוולד לו בן צדיק וחסיד שהעולם כולו יינה מאור תורתו, וזהו ר' חיים מרדכי.

עוד בהיותו רך בשנים, לקח אותו אביו למלמד תינוקות, כדי שילמדנו את צורת האותיות. כאשר ביקר האב בתלמוד תורה, ושאל על בנו. ענה המלמד: "בנך קטן כדי להעמיס עליו את לימוד האותיות". להפתעת המלמד קרא ר' חלפון לבנו ובהצביעו על האותיות השונות הילד הקטן החל למנות את שמותם ללא כל טעויות. המלמד החל ללמדו ולא עברו ימים רבים, וכבר ידע הילד לקרוא חומש כהלכתו. אחר שמילא כרסו בש"ס ובפוסקים והתמנה לכהן כדיין בעירו.

בשנת ה'תרי"ח (1858) התמנה לרבה הראשי של חאלב שבסוריה וכיהן בתפקיד זה עד פטירתו. מגדולי חכמי ארם צובא. התפרסם בחוכמתו וביושר דינו. יהודים ורבים רבים פנו אליו. **מלומד בניסים. ענוותן. בעל רוח-הקודש.** במשך שנים רבות נהג לחלק צדקות רבות. הממשל התורכי רצה להעניק לרב הראשי אות כבוד כהוקרה על פעולתו לטובת בני עמו ולטובת הכלל. **לאחר הפצרות רבות הסכים לקבל את אות הכבוד, אך לא ענד אותו אלא גנזו בארון.**

נפטר ב-כ' סיוון ה'תרכ"ט (1869). חי כ-89 שנים. נקבר במערת הצדיקים (המכונה 'מלכבי') הסמוכה לבית הכנסת ונכנסים לה מחצר בית דיין. כשלושים שנים לאחר פטירתו, באחד מהימים נפטר אחד מגדולי ורבני ארם צובא וביקש כי יכרו את קברו ליד ציונו של הצדיק ר' מרדכי. **תוך כדי כריית הקבר ארעה מפולת אבנים ונתגלה קברו של הצדיק. לתדהמת הנוכחים גופו היה שלם וטהור, כביום שבו נפטר לבית-עולמו.**

אביו: ר' חלפון. **בניו:** ר' חלפון (נפטר בחיי אביו), ר' אליעזר, ר' יוסף (מאשתו הראשונה, לעת זקנתו עלה לירושלים והיה מחכמי ישיבת המקובלים 'בית אל'). **בתו:** מאשתו מזווג שני, נישאה לר' משה סוויד. **מספריו:** **ינוכח השולחן- שו"ת על ארבעת חלקי ש"ע. • בן יאיר- דרושים על התורה • שבחי המהר"ם (תיאור תולדותיו ומפותיו שנכתב ע"י נינו, הרב יו"ט ידיד הלוי) • דבש וחלב תחת לשונך • פיוט:** מה נכבד.

שלאחד החכמים רצה לשדך את בתו, **חייב אותו רבנו לתת נדוניה בסך חמישים לירות זהב,** סכום נכבד שלא היה באפשרותו, אמר לו החכם: "הרי רבנו יודע את מצבי היטב, וסכום זה הוא למעלה מאפשרותי", השיבו רבנו: "אל תדאג, לבתך יש את החלק שלה **ותבטח בקב"ה שהוא יזמין לך את הכסף,**" החכם בטח על ה' ועל דברי רבינו וחתם על שטר השידוכים והתחייב לשלם את הסכום הזה,

בינתיים התקרבו ימי החופה, והחתן בא לחמיו לקבל את הכסף, החכם מרוב צער פנה לבית רבנו וסיפר לו, שהגיעו ימי התשלומים ואין בידו מאומה, התחיל רבנו לדבר על לבו דברי חיזוק וביטחון, שבקרוב תהיה לו ישועה, החכם יצא מבית רבנו בלב שבור ובתקווה, שה' יעזור לו, כך התקרבו הימים למועד, שנקבע לערוך את החופה ולרש אין כל, והחתן שואל מפעם לפעם היכן הכסף שהתחייב.

כשהגיעו הימים הקרובים לחופה, והנה בא שכנו הנוכרי לבית החכם. כששמע את קול דפיקות הנוכרי בפתח ביתו, **התחיל להיאנח בשיברון לב,** כי השכן הזה היה נוהג מפעם לפעם לבוא לבית החכם ולקבל ממנו הלואאות ומעולם לא החזיר אותם, **ולא הייתה לפניו ברירה מפחדו מהנוכרי והמשיך להלוות לו, והנה עכשיו אחר שהוא מחכה וחוסך כל פרוטה נוסף לו צער הנוכרי.**

כשנכנס הנוכרי קיבל אותו על כורחו בסבר פנים יפות. אמר לו הנוכרי: "הנה אתה אדם טוב וישר שהילוות לי כסף מפעם לפעם, ועתה עשיתי חשבון מכל הכספים שלויתי ממך עד היום **ויצא לי החשבון חמישים לירות זהב, והפעם באתי לשלם לך את כל החוב, שאני חייב לך,**" הוציא את הכסף מכיסו ומסרו ביד החכם. הלה לא האמין עדיין למראה עיניו, לקח את הכסף בשמחה והלך תחלה לבית רבנו לספר לו על הנס הגדול, שקרה לו בזכותו, אמר לו רבנו: "הלא אמרתי לך, שתשועת ה' כהרף עין, ומסר הכסף לחתנו".

מספר ר"א בר"י יו"ט ידיד הלוי על עובדה מפליאה נוספת, שבאחד הלילות בלכת הרב כמנהגו בחצות הלילה, ראו אותו חבורה של שודדים שכורים שהיה לבוש בבגדים נאים כיאה לראש הרבנים **והחליטו ביניהם להתנפל עליו ולקחת ממנו כל אשר יש לו עם בגדיו.** הזקן שבחבורת השודדים אמר להם: "ביד אחת אני גומר אתו", ובאמירה זו התקרב לרב ועמד, התחילו חבריו לצעוק עליו, מדוע עומד ואינו ממשיך אמר להם: "איני מסוגל ואיני יודע מדוע", מיד בא השני והרים ידו ואף הוא יבשה ידו ונשארה זקופה, רבנו לא ידע ולא הרגיש מכל זה והמשיך כדרכו לבית-הכנסת.

בינתיים האיר היום והתחילו אנשים להסתודד סביב השודדים, והשודדים לא יכלו לפצות פה, בחזרתו משם, כשהיה הולך כדרכו רמזו השודדים על הרב בכדי שיבינו שבגללו נעשה הדבר, מיד באה משלחת מחברי השודדים לרב וסיפרו לו את האמת, ושכך קרה לחבריהם, ואין מי שיושיע אותם, הם נפלו על ברכי הרב לבקש סליחתו, ציווה עליהם הרב, שלא ישוּבו עוד למלאכה זו של גזילה וכשקבלו עליהם, אמר הרב: **"מי שאינו יכול ללכת- ילך, וזה שידו זקופה- תרד,"** ובאותו הרגע כך היה, ונתקדש שם שמים ברבים בין בישראל ובין אצל הנכרים.

מנהג ידוע בארם צובה לקום בליל שבת ולזמר בקשות מהמשוררים הקדמונים ומר' ישראל נג'ארה ועוד, ואף רבנו חבר את הפזמון הידוע "מה נכבד היום מימים", אחד השרים שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת גזר עליהם, שיפסיקו לזמר כי זה מפריע לו לישון, **ואם לאו- יהרוג אותם.** והיה לו הכוח לכך, באו אצל רבנו שיורה להם מה לעשות, אמר להם, שלא יבטלו מנהג קדוש ושלא יפחדו כלל, **וביום שבת בבקר אחר הבקשות מת השר והוציאווה לקבורה.**

רבי צבי הירש פיליב הידוע כמגיד מנדבורנא זצ"ל- נולד בשנת ר"ת"ק (1740). עוד בצעירותו רכש רכש לו לימודים נעלים להבין בגפ"ת יתר על כל בני גילו. בראות אביו כן, הביאו לפני הבעש"ט הק' זכה לחיבה יתירה ממנו וברכו שיהיה לגדול ולמנהיג בתורה. כשגדל, ינק מתורתו של המגיד ממזריטש אולם לאחר פטירת המגיד, שאיפה עזה קיננה בקרבו להתקרב לר' יחיאל מיכל מזלוטשוב, בהיותו עני מרוד לא יכול היה לבצע זאת מחוסר מעות לצורכי הנסיעה, אך כאשר בעל הבית אצלו שימש כמלמד השיא את בנו בזלוטשוב, הסכים הוא לקחת עמו את ר' צבי לחתונה, ואז התקרב לר' יחיאל מיכל והיה ראש וראשון לגדולי תלמידיו (שלמדו ממנו גם את תורת הסוד).

עם הגיעו לפרק האיש מקדש כבר יצא שמו בעולם. התחתן במונקאטש (עם בתו של אחד מנכבדי העיר) אולם אך לאחר מעט זמן התאלמן ושב לגליציה ונבחר להיות מגיד משרים בקהילת דולינא (אוקראינה), ושמו הלך לפניו כחכם עצום וחרף ביותר, ואף העמיד שם תלמידים שלימים נתפרסמו כגדולי הדור. לאחר פטירת רבה של דולינא, הגה"צ רבי אברהם נח הלוי (בעל זריזותא דאברהם) עבר לנדבורנא בה שימש כמגיד משרים עד יומו האחרון. **גאון בנגלה ובנסתר. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים.** נפטר ב-כ"ל סיוון ה'תקס"ב (1802). חי כ-62 שנים. ציונו בנדבורנא. חתנו ר' יצחק מראדוויל מילא את מקומו בנדבורנא.

אביו: ר' שלום זליג (בעל 'דברי שלום', גאון ובקי בכל מכמנה התורה וייחוסו מגיע עד צאצאי רש"י הקדוש). **מרבתי:** ר' ישראל בעל שם-טוב, ר' דב בער (המגיד ממזריטש), ר' יחיאל מיכל (מזלוטשוב). **מתלמידיו:** ר' צבי הירש (בעל ה'עטרת צבי' מזידיטשוב- שר בית הזוהר), ר' יצחק לנדמן (אב"ד ויז'ניץ), ר' אברהם דוד (מבוטשאטש), ר' צבי הירש (מדליטין), ר' משולם נתן מרגליות (מו"צ בברדיצ'ב), ר' חיים ירוחם הלוי (בעמ"ח "בית הלוי"), ר' מנחם מנדל מקוסוב. **נשותיו:** בתו של אחד מנכבדי העיר מונקאטש (זיווג ראשון- אולם היא נפטרה תקופה קצרה לאחר נישואיו ולא היה ממנה פרי בטן), מרת צפורה דבורה (זיווג שני- בת ר' אלימלך הורושבסקי מגיד משרים בדראהביטש). **ילדיו:** ר' דוד אריה לייב מנדבורנא מגיד (חתן רבי מאיר בן ר' לוי יצחק מברדיטשוב), ר' משה יחיאל מיכל מגיד. **חתניו:** ר' יצחק מראדוויל (בזיווג"ש וממלא מקומו בנדבורנא), ר' שמואל זנוויל מקאליש, ר' זאב אהרן ווינרב. **מספריו:** **יצמח ה' לצבי-** על התורה ועל הגדה של פסח **ימילי דאבות-** מוסר **ישפתי קדושים-** על התהילים **אלפא ביתא-** מוסר.

בזמן שרבינו התגורר בנדבורנה, נהג הצדיק להתפלל בחדרו הפרטי. מסופר שהיה איש חסיד ר' אייזיק שמו מעיר דאלינא, שנהג לבוא מפעם בפעם לצדיק. דרכו היתה ללכת דרך הכפרים, וסמוך לשם יש שם יער קטן, שקורין 'חאטשיס', והיה דרכו דרך היער, והנה בבית המדרש של המגיד היה דרכם להמתין לרבינו בשעת קריאת שמע כחמש דקות, עד שסיים. פעם אחת המתינו לרבינו במשך רבע שעה ויותר, ולא סיים את קריאת שמע. הביטו דרך חור המנעול וראו את רבינו שוכב בפישוט ידיים ורגליים ואומר את הפסוק: **"תפל עליהם אימתה ופחד"** (שמות טו, טו) וחזר על הפסוק הרבה פעמים. אמרו: "בוודאי לא דבר ריק הוא, ובעוד זמן מה יתברר העניין". כשעה לאחר התפילה הגיע ר' אייזיק מאלינא וסיפר, כי כאשר עבר ביער ראה **מולו גזלן ואחז בידו גרזן ורצה להרוג אותו** והגביה את הגרזן, ולא היה יכול לזוז ממקומו. הוריד את ידו ויכל לזוז, וכן היה כמה פעמים, שהלך וחזר עוד פעם כדי להרגו ולא היה יכול לזוז. אחר כך הלך הגזלן ממנו, והוא הלך לדרכו. ביררו מתי היה הדבר ואמרו לו: **"דע לך, כי רבינו הציל אותך מיד הגזלן, והיה זה בשעת קריאת שמע"**.

בתחילת שנת ה'תקס"ב, שנת הסתלקותו, חלה רבינו ונחלש מיום ליום. וכה מסופר בספר אבן שתיה "בשנת הסתלקותו נסע אליו הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאסוב לשבת שובה, והיה מתפלל אצלו בימים הנוראים, בשבת בצהריים נחלש הרב מאוד, והיה שוכב על מטתו, ואחרי הימים הנוראים סמך ידיו על ראש תלמידו רבינו הק' ה"אהבת שלום" מקאסוב, ויבחר בו להיות ממלא מקומו ברבנות אחר פטירתו, ועל פיו יצאו כל אנשי שלומו הקשורים אליו, ויצו עליו, שמעתה ילון בבית מדרשו הסמוך לחדרו, ובכל לילה ולילה כחצות היה בא אצלו, ומסר לו כל הנחוץ. בתחילה פחד מאוד הרה"ק רבי מנחם מנדל ללון שם לבדו, **יען כי ראה כמה נפשות, שבאו אל המגיד הק' מהעולם העליון לתקן, עד כי למד עמו גם דבר הזה, והרגל נעשה טבע, ככה חלף בערך חצי שנה"**.

על גודל רוח הקודש, שהופיעה בבית מדרשו של רבינו, כאשר עיניו צופות למרחוק ניתן ללמוד מהסיפור על התקופה, שבה הסתופף בצל רבינו תלמידו הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאסוב זיע"א ה'אהבת שלום': אירע פעם, כי בעת ששבת רבינו בחדרו הפנימי, ישב ה'אהבת שלום' בחדר הקדמי של רבו, נכנס יהודי וביקש, כי רצונו להיכנס לרבינו עם פתקא (קוויטל) כנהוג, והיות שלא היה יודע לכתוב בלשון הקודש, ביקש מר' מנחם מנדל, אם מוכן הוא לעשות טובה לו ולכתוב לו הקוויטל, ה'אהבת שלום' נענה לבקשתו, ובסבר פנים יפות כתב לו הפתקא, ובה תינה בעיותיו וצרותיו, כשנכנס אל הקודש פנימה והגיש הפתקא, שאלו רבינו: "מפני מה באת אליי?", השיב הלה: "כי בקשתו לקבל ברכת רבינו על כל הפרטים שרשום בקוויטל", השיב לו רבינו: "הרי אין צורך בברכתי, כבר נושעת בעת כתיבת הקוויטל ע"י הכותב".

האדמו"ר הרב ישראל דן טאוב ממודז'יץ זצ"ל - נולד ב-י"ט טבת ה'תרפ"ח (1928) בעיר ורשה שבפולין. נקרא בשם ישראל ע"ש האדמו"ר ר' ישראל טאוב (האדמו"ר הראשון ממודז'יץ), ודן ע"ש סבו, האדמו"ר ר' דן מקונסטנצין. כשהיה כבן שש שנים אביו עלה לארץ ובשנת ה'תרצ"ה (1935) הקים את קהילת מודז'יץ בארץ. עוד לפני מלחמת העולם השנייה, שיגר מכתב לאשתו וביקש שתעלה עם בנם (רבינו). לאחר תלאות רבות, בשנת ה'תרצ"ז (1936) רבינו עלה עם אמו לארץ. בהתחלה למד בישיבת 'היכל התלמוד' בתל-אביב ובהמשך למד בישיבת כפר חב"ד בתל-אביב.

שימש במשך כ-35 שנים כסופר בית-הדין בתל-אביב. שם רבינו התפרסם כמי שנהירים לו כל שבילי ההלכה והיו מביאים אליו את כל הדבר הקשה. מסופר שהגר"א רביץ זצ"ל ששימש כאב"ד בת"א השיב לשואל ששאל באיזה הרכב ישב הרב. אמר לו בהרכב שישב רבינו זי"ע. לשאלה מי עוד ישב שם, ענה לו שלא משנה מכיוון שרבינו ישב שם. כמו כן ישב שם תחת הגאון מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שחיבב אותו. בשנת ה'תשמ"ד (1984) אביו נפטר ורבינו התחיל לשמש כאדמו"ר הרביעי של חסידות מודז'יץ, תפקיד שאותו מילא עד יום פטירתו. בשנת ה'תשמ"ט (1989) התמנה כחבר מועצת גדולי התורה. בשנת ה'תשנ"ה (1995) העתיק את מרכז חסידות מודז'יץ לבני-ברק. גאון בנגלה ובנסתר. בעל ענווה מופלאה. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו להתברך בעצה טובה. אהבת ישראל שלו היתה מופלאה. התעקש שלא לקבוע שעות קבלה. הדאגה לזולת היתה בראש-מעייניו. נפטר ביום שישי, ערש"ק פרשת שלח ב-כ' סיון ה'תשס"ו (2006). חי כ-78 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים. בנו, ר' חיים שאול, התמנה אחריו כאדמו"ר.

סבא (מצד האב): האדמו"ר ר' שאול ידידיה אלעזר (מח"ס 'אמרי שאול'). **אביו:** האדמו"ר ר' שמואל אליהו (מח"ס 'אמרי אש'). **אימו:** מרת רבקה זלאטא (בת הרה"צ רבי חיים משה קאהן). **אשתו:** מרת רחל ביילא שצ'דרובצקי (בת האדמו"ר מקוברין, הרה"צ רבי שמואל אהרן מביאלסטוק בפולין). **מרבתינו:** הגאונים ר' חיים שאול ברוק, ר' דוד פוברסקי. **חברותא:** הגאון ר' שלמה ברמן (מראשי ישיבת פוניבז'), ר' יואל קאהן (מעתיק השמועה בחצר ליובאוויטש). **ילדיו:** האדמו"ר ר' חיים שאול ממודז'יץ, האדמו"ר ר' פנחס משה מקאזמיר, מרת הינדה (נישאה לאדמו"ר ר' ישראל לנדא מדראהביטש), מרת דבורה (נישאה לר' שמואל דוד וינברג - נכד האדמו"ר מסלאנים ת"א). **מספריו:** ינחלת דן- על התורה **יעלי דשא**. הלחין ניגונים רבים לעורר לבבות ישראל.

רבינו התעקש שלא לקבוע 'שעות קבלה' בביתו. רבינו רצה שיוכלו להיכנס או להתקשר אליו בכל שעה משעות היממה. כל חסיד ידע שבמקרה הצורך, יוכל להגיע או להתקשר לרבינו בכל שעות היממה. אם מדובר בדבר דחוף, ניתן היה להגיע לרבינו או להתקשר באמצע הלילה.

אחד מחסידי רבינו היה דחוק מאוד בפרנסתו. הוא נכנס בערב יום הקדוש וכתב פתקא שבה ביקש מעניין התורה הקדושה וביקש יראת שמיים וכו'. רבינו קרא את הקווטל. אחרי שברך על כל עניין וביקשה שהיתה כתובה שם, אמר לו: "שתהיה לך פרנסה בריוווח". אותו אברך סיפר שלא יכול להיות שמישהו גילה זאת לרבינו כי אף אחד לא ידע מזה. אפילו אביו ואימו לא ידעו ממצבו הכלכלי.

פעם אדם אחד נכנס לרבינו וביקש ממנו ברכה כפולה- שיזכה לזרע קודש בר-קיימא וכן שיזכה לברך בקרוב על המוגמר, מכיוון שהיה באמצע עריכת ספר לפני הגשתו לדפוס. רבינו השיב לו: "הרי מקרא מלא הוא, שכן כתוב: 'זָה הַסֵּפֶר - תּוֹלְדוֹת אֲדָם' (בראשית ה, א). רבינו רמז לו שיזכה גם להוצאת הספר וגם לזרע קודש בר-קיימא. ואכן מדברי רבינו לא נפל דבר ובאותה השנה זכה לשני העניינים גם יחד.

בשעה שרבינו שכב על ערש דוי מחוסר הכרה, בנו, מרן האדמו"ר שליט"א, הקריא לו בערב ראש-השנה את הפתקאות של קהל חסידיו להיפקד בישועה. אז ראו דבר פלאי: מיד הלחץ דם התחיל לעלות ולעלות יותר עד שלא היתה ברירה והרופאים הורו להפסיק מיד את קריאת הפתקים מכיוון שזה עלול להזיק לו. אז חסידיו הבינו עד כמה הרבי קשור בלב ובנפש עם קהל חסידיו, שגם במצב כה קשה שהוא נמצא בו, הבקשות נוגעות לליבו הגדול והרחום. באותה התקופה, לאחר שהתעורר, רבינו השתחרר מבית-הרפואה לביתו. באותה שעה עדיין לא היה יכול לדבר בגלל חולשתו הרבה ובגלל המכשירים שאליהם היה מחובר. בעודו נתון באותו מצב קשה, אחד החסידים נכנס אליו וסיפר כי באותם חודשים שבהם הרבי היה מאושפז, הוא חיתן בן ואף זכה שנולד לו נכד. רבינו בכוחותיו הדלים ביקש דף ועט ורשם לו פעמיים ברכת 'מזל טוב'. לאחר מכן, הוסיף בדף וכתב: "ומה שלום אביך?". מכיוון שנשאל ישירות על כך, אותו חסיד נאלץ לספר כי אביו התבקש כבר לבית-עולמו. הרבי כתב לו: "לא ידעתי מזה בכלל כי לא סיפרו לי זאת, אבל האם בני היו אצלך כדי לנחם?", אלו היו דאגותיו בשעה שהוא עצמו היה מלוכף ביסורים קשים ומרים.

גם ביומו האחרון עלי אדמות אירע דבר פלאי. באותו ערב, כ' בסיון, היו אמורים להתקיים שתי שמחות נישואין. לקראת השעה שש בערב מצבו של רבינו החמיר ביותר. קהל החסידים ששמע זאת, הגיע במהירות לבית-הרפואה כדי להיות נוכחים בשעת יציאת הנשמה. בשעה שש בערב הרופאים הודיעו כי הרבי הסתלק. המחנותים וציבור החסידים היו שרויים במבוכה, כיצד להתנהג בשעה קשה זו. האם לקיים את החתונות או לא? לפתע הרופאים הודיעו בהשתאות שהרבי חזר להכרה. הציבור כמובן הלך להשתתף בשמחות הנישואין. רק אחרי החתונות, בשעה ארבע לפנות בוקר הרבי הסתלק. היתה שם הרגשה כי הרבי לא היה מוכן להפר את שמחות הנישואין של חסידיו. כמו שכל חייו דאג את דאגתם ושמח בשמחתם, כך הוא התנהג עד לשעתו האחרונה עלי אדמות.

הסיפורים מעובדים מתוך 'המוסף התורני' של המבשר

הרב שמעון סופר הי"ד זצ"ל - נולד ב-כ"ח באייר ה'תרי" (1850) בעיר פרשבורג. משחר ילדותו הצטיין בשקידתו הנפלאה בתורה וכן ניכרו בו אותות קדושה וטהרה. 'רבינו שמעון הצדיק' כונה ע"י בני דורו. בשנת ה'תרל" (1870) לאחר שנישא לראשונה למד תורה בקליינוורדין בתמיכת חותנו. לאחר כשנתיים אשתו נפטרה ל"ע והוא נותר לבדו עם בת יחידה שנולדה מאישה זו. לאחר שנישא בשנית התיישב באוקראינה, באומן ובקייב (רוסיה), שם נודע כאחד מגדולי התורה. **חכמי העיר בהכירם את גדולתו ביקשו על אף גילו הצעיר להושיבו על כסא הרבנות בעיר, אך רבינו בענוותנותו סירב בדבר.**

בשנת ה'תרל"ד (1874) עבר לעיר קראקוב ולמד אצל דודו, בעל 'מכתב סופר'. בשנת ה'תרל"ו (1876) חזר לעיר פרשבורג והחל להוציא את כתבי אביו וכתבי סבו ר' משה. בשנת ה'תרמ"א (1880) החל לכהן כרב העיר ערלוי (אָגֶר) שבהונגריה, **שם כיהן כרב במשך שישים וארבע שנים**. עמד בראש ישיבה גדולה בעיר, שאליה הגיעו תלמידים רבים מכל רחבי הונגריה ומחוץ.

לא נעשה דבר קטן וגדול מבלי להיוועץ בדעתו. קהילות גדולות כבודאפשט, סטמאר, אונגוואר הציעו את כסא הרבנות, אך רבינו סירב לעזוב מקום שבתו. זהירותו הרבה בדקדוקי מצוות היא מן המפורסמות. בנה בית קטן, כדי שיתחייב במצוות מעקה. **שמו יצא כאיש קדוש, בעל מופת, פועל-ישועות. רבים מכל קצות הארץ פנו אליו ונושעו.** נרצח בשואה עם בני קהילתו ומשפחתו ב- כ' בסיון ה'תש"ד (1944). חי כ-95 שנים.

סבו: הגאון ר' משה סופר (ה'חתם סופר'). **אביו:** הגאון ר' אברהם שמואל בנימין סופר (ה'כתב סופר'). **מרבותיו:** הגאון ר' שמעון סופר (דודו, בן ה'חת"ם סופר, שימש כרב העיר בקראקוב ובעל 'מכתב סופר'). **נשותיו:** מרת אסתר פריד מקהילת קליינווארדיין בהונגריה (זיווג ראשון- בת ר' יצחק פריד), בת דודתו (זיווג שני- בת ר' חיים שמואל בירנבוים מח"ס 'רחש לבב'), בת דודו ר' בנימין שפיצר (זיווג שלישי- נישא בשנת ה'תרל"ו. ממנה נולדו לו 13 ילדים). **מילדיו:** מרת גיטל פרנקל מבודאפשט, ר' עקיבא מלבוב, מרת שרה דייטש הי"ד, ר' שמואל חיים הי"ד (רב העיר זאגרב), ר' משה הי"ד (דיין בערלוי, מח"ס שו"ת 'יד סופר'), ר' יעקב בנימין הי"ד מאוהיעל, מרת רבקה פאשקוס, ר' זלמן, מרת סרח פולק הי"ד, ר' אברהם (מוציא לאור ספרי המאירי), מרת חווה לאה ווייס הי"ד, מרת רחל רוזנבלט הי"ד, מרת רייזה קליין הי"ד, הילדים רוזא ושלמה (נפטרו בילדותם). **מספריו:** **ישו"ת התעוררות תשובה- ארבעה חלקים ישיר מעון- על התורה** (בענוותנותו פרסם את ספריו בעילום שם ואף הוסיף בראש כל עמוד 'אין לסמוך על הוראה זו כלל').

נצות הליל כבר עבר. פניה אדומות ונפוחות מבכי, מידי פעם נושאת עיניה למרום והדמעות אינן פוסקות מלזלוג. בידה החזיקה פיסת נייר, עליו נכתבו מספר שורות. **"שולחים אותי לחזית!"** כך פתח את המכתב, ששלח בערל לאשתו. הימים ימי מלחמת העולם הראשונה, שנת "ותרע"ד הארץ". בערל גויס כמה שבועות קודם לכן לצבא ההונגרי, המגויסים נשלחו למחנה אימונים, עברו אימונים קשים. באותם ימים הייתה החזית אזור הלחימה ממש, בו נלחמו אחד מול אחד עד טיפת הדם האחרונה בחירוף נפש, כלי שריון ופלדה לא היו בזמנים ההם. אדם שנשלח לחזית ידע היטב לאן פניו מועדות, הוא היה נפרד ממשפחתו וכל קרוביו, בהנחה שזו הפרידה האחרונה עלי אדמות.

בפסקה השנייה ביקש ממנה "גדלי את הילדים, האוצרות שלנו בדרכי אבותינו בדרך הסלולה לנו – דרך התורה והיראה" מעין צוואה לפני דרכו האחרונה. "מי יגדל את שבעת הילדים הקטנים שבבית? כמה מסכנים ואומללים הם", חשבה בליבה. בפסקה האחרונה כתב בעלה: "אם יתאפשר, אנא סעי אל רבה של ערלוי ר' שמעון סופר, הידוע כצדיק גדול ופועל ישועות, והפצירי בו לברכני שאשתחרר מהצבא...". כל הלילה ישבה ולא עצמה עין לרגע. התפילות נמהלו עם הדמעות.

אך הפציע השחר, יצאה מביתה לעבר תחנת הרכבת הנוסעת לערלוי. הרכבת הייתה עמוסה בחיילים הונגריים לבושי מדים שעשו דרכם למחנות הצבא, זלדה התיישבה בפנית הקרון. בהגיעה לערלוי, הפנו אותה יהודי המקום לבית רבינו. זלדה המתינה מעט ומיד הכניסוה אל חדרו, בטרם פצתה פיה, התקשרו עיניה בדמעות והיא הצליחה להשחיל זעקה קורעת לב "רבי, רחמנות...". יותר לא הצליחה להוציא מפיה.

רבינו הרגיעה ולבסוף הצליחה להוציא את בקשתה היחידה- להשיב את בעלה הביתה ולהחזיר את השלווה והשמחה לביתם הדל ולשבעת ילדיהם. שמע הרבי ואמר בקול רגוע ושקט "אל תדאגי בתי, סעי בחזרה לביתך בלב שקט ושמח, התפילות והדמעות הרעידו עולמות, והגיעו עד כיסא הכבוד, בעזרת ה' כשאת תרדי מהרכבת בעירך, באותה שעה בדיוק יעלה בעלך על הרכבת, המוליכה לביתכם".

דברי הרבי היו כטל תחיה. היא הודתה לרבי מעומק ליבה ויצאה לשוב לביתה, כשהיא מחוזקת מאושרת מדבריו. עלתה זלדה על הרכבת הנוסעת לעיר מגוריה, ומשירדה הביטה בהתרגשות על שעונה, שהראה על השעה שמונה בדיוק. היא נצרה בזכרונה את השעה, והאמינה בכל ליבה בתמימות, כי ברגע זה בדיוק דרכה כף רגלו של בעלה על הרכבת, שתחזירו בשלום לביתו.

גם בלילה זה לא נתנה שינה לעיניה, היא ישבה להודות לבורא עולם על חסדו הגדול, שעשה עימה עם בעלה ועם שבעת ילדיהם, הפעם היו אלו דמעות של שמחה, והיא ציפתה כל הלילה לבואו של בעלה, מאמינה בכל מילה, שאמר הצדיק. בשעות הבוקר נשמע סיבוב של מפתח ומנעול הדלת נפתח. בפתח הופיע בעלה, כפי שבירך הצדיק. לפני שהספיקה לספר לבעלה את אשר התרחש מאז שקיבלה את מכתבו, **הבחינה בשלפוחיות אדומות שכיסו את פניו, ומתוך בהלה שאלה: "מה קרה לפניך, שהשתנו כל כך מאז עזבת את הבית?"**

השיב בעלה "לפני יומיים נלקחנו פלוגה של מאות חיילים לחזית, לפנות ערב הגענו למחנה צבאי קרוב לחזית, קולות הירי והנפץ נשמעו בכל הסביבה, לפני היציאה לשטח הגיע רופא צבאי לבדוק בפעם האחרונה את כושרם הגופני של החיילים לפני יציאתם לקרב. ברגע שנכנסתי לחדר, הביט בי הרופא במבט רציני. הוא פנה אליי בהיסוס ושאל: "אתה תמיד נראה כך?", לא הבנתי למה כוונתו... "כן" השבתי לפי תומי.

הוא הביט מקרוב על פני, ולתדהמתו שלף דף צבאי ובו ציין, כי אני פטור משירותי הצבאי לאלתר. יצאתי, כמי שאינו מאמין למה שעובר עליו וחזרתי ברכבת". "באיזה שעה היה זה?" שאלה בהתפעלות, בחשבון קצר של הזמנים שחלפו, אמר לה בעלה, כי השעה הייתה... שמונה בערב בדיוק! ברגע בו ירדה היא מהרכבת בעיר מגוריה, עלה בעלה על הרכבת שהוליכה לביתו. ולא נפל כחוט שיערה מדברי הצדיק.

המקובל הגאון הרב משה אַזְגוּרִי זצ"ל - נולד בשנת ה'תר"ך בערך (1860) בכפר יונילן שבמחוז תילוואת שבהרי האטלס (מרקו). כבר בגיל צעיר בלט בכישרונותיו המיוחדים, וניכר כי נועד לגדולות. שקידתו והתמדתו בתורה, לצד נועם הליכותיו ייעדו לו עתיד מזהיר. כשהיה כבן שנים-עשרה שנים בלבד נפטר אביו. דודו ר' דוד הכהן שהיה ת"ח וגדול בהוראה ריחם עליו. הוא לקח אותו לביתו, דאג לו לכל מחסורו ברוחניות ובגשמיות וגידל אותו כבנו. רבינו התברך, כשהיה אצל דודו, מפי המקובל האלוקי רבי יעקב אביחצירא (ה'אביר יעקב') זיע"א, שיזכה להאיר את עיני ישראל בתורה.

ברכת הצדיק התקיימה במלואה. רבינו עלה והתעלה בתורה ובחסידות עד שנבחר לשמש כאב בית הדין של מחוז תילוואת. רבינו הפך למנהיגם של יהודי הכפרים ממראכש ועד עמק הדרעא. שמו של רבינו הלך לפניו, והוא היה מכובד מאוד בפי חכמי דורו. בנוסף הועמד בראש הישיבה הגדולה 'אנגלז ביונילן' עם המקובל ר' דוד פרץ זצ"ל (מח"ס 'מגן דוד', שהיה גדול בתורת הנגלה והנסתר ומפורסם במופתים). יחד הם זכו להעמיד תלמידים רבים. כל ימיו נהג בחסידות ובפרישות. הוא מעולם לא ויתר על מנהגו לטבול, אף בימות החורף הקרים כשנאלץ לשבור את מי הנהר הקפואים. היה צם וכן עודד את היראים לצום 'תענית הפסקה' (תענית ממוצ"ש עד הקידוש של שבת לאחר מכן. שישה ימים רצופים! באותם הזמנים תענית זו היתה נהוגה בקרב רבים מיהודי מרוקו ואף אצל הנשים הצדקניות). הקים קרן בשם 'הכנסת כלה' עליה היה אחראי ואסף כספים עבורה. קרן נוספת שהקים נקראה בשם 'קמחא דפסחא' שעליה פיקח ואף השתתף בה באופן אישי, החל מזרעית החיטים וקצירתן ועד לחלוקת המצות לעניים. גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן מופלאה. נפטר ב-כ"ב סיוון ה'תש"א (1941). חי כ-81 שנים. נקבר בכפר תילוואת. ב-כ"ט סיוון ה'תש"ע (2010) לאחר שהיה חשש כבד לקברו של הצדיק הועלה במבצע מורכב לארץ ולאחר שהוציאו את גופו הטהור והשלם נקבר במושב תירוש. בנו, ר' מאיר מילא את מקומו.

אביו: הצדיק המפורסם ר' יוסף. **אימו:** מרת סעדה. **מרבתי:** דודו, הגאון ר' דוד הכהן (מגדולי הפוסקים בדורו). **מתלמידי:** הגאונים ר' רפאל בוסקילה, ר' יוסף פרץ, החסיד ר' שמעון הכהן, ר' יוסף אַזְגוּרִי (זכה לגילוי אליהו הנביא), ר' שמעון דרעי (אחיו מאימו של רבינו). **ילדיו:** ר' מאיר (ממלא מקום אביו בהנהגת הקהילה במרוקו, וכן לאחר עלייתו לארץ בנתיבות), ר' רפאל החסיד, ר' ניסים (רב מושב תירוש). **מספריו:** **יירים משה** - סודות וחידושי תורה, מדרשים ודרשות, ופיוטים רבים.

יום אחד ה'אביר יעקב' הגה"ק רבי יעקב אביחצירא זיע"א הגיע לכפר יונילן. הצדיק התארח אצל ר' דוד הכהן, הבית בו אימצו את רבינו ה'אביר יעקב' זיע"א הביט בעיניו הקדושות בנער משה. הנער עורר את התפעלותו והרב שאל: "למי הנער הזה?". ר' דוד סיפר כי הילד התייתם לאחרונה מאביו ומאז הוא מגדל אותו בביתו. באותה הזדמנות ביקש שיברך את הנער. ה'אביר יעקב' כיבד את הנער משה בחתיכת סוכר, בירך אותו והבטיח לו כי יגדל בתורה ויזכה להיות גדול בתורה ויאיר את עיני ישראל. במשך השנים ברכתו של ה'אביר יעקב' התקיימה במלואה.

על גדולתו של רבינו סיפר תלמידו ר' רפאל בוסקילה זצ"ל כי פעם בשיעור גמרא, בעת שלמדו את דברי האמורא שמואל שאמר: "הירין לי שבילי דשמיא כשבילי דנהרדעא" (ברכות נח):. אמר ר' משה בענווה בלשון ערבית "בנדימל", רוצה לומר: "וכי רק הוא רואה אותם? והלא גם אנחנו רואים אותם..." רבינו למעשה לא הבין: "מה החידוש פה, שהאמורא שמואל היה צריך לספר לנו זאת?".

רבינו היה יוצא לסחור בעונת האגוזים כדי לממן את הוצאות הישיבה. פעם אחת נסע יחד עם סוחר ממולח לכפר סמוך כדי לרכוש כמות גדולה של אגוזים. במעמד הקניה, התחלקו ביניהם ר' משה והסוחר בספירת האגוזים. לאחר מכן שילמו למוכר הערבי את כספו. בדרכם חזרה ליונילן, שח הסוחר אודות הקניה המוצלחת ואמר לרב: "לו הייתי סומך על הספירה המדוקדקת של רבינו, לא היינו מרוויחים היום מאומה". כשרבינו הבין כי הסוחר רימה בספירה, הוא נחרד עד עמקי נשמתו וציווה להשיב מיד את הגזילה. כאשר הסוחר הודה על רמאותו בפני המוכר הערבי, הלה נדהם מיושרו של הרב והודיע כי הוא מוותר על כספו. רבינו עמד איתן בדעתו כי אינו מוכן שיהיה ברשותו כסף גזול, ובכך גרם לקידוש ה' גדול.

אנשים שהיו נוכחים בהלוויה במושב תירוש לאחר שהעלו את עצמותיו הטהורות סיפרו על פטירתו. הם זוכרים כי בילדותם, ביום כ"ב סיוון ה'תש"א רבינו נפטר. הצדיק אסף את בני קהילתו לפני פטירתו סביב מיטתו ונפרד מהן בדברי מוסר והתעוררות. במילותיו האחרונות אמר לסובבים כי ברכותיו במיטה שלו, **וכל אדם הזקוק לישועה או ברכה לא יושב ריקם כשיאחז את המיטה. לאחר פטירתו של הרב זצ"ל, אנשים רבים זכו להיוושע וראו ברכות בזכות המיטה.**

בנו, הגאון ר' ניסים, ונינו של הצדיק ר' חנניה טיפלו בהעלאת עצמות הצדיק לארץ ישראל. לשם כך הוכנו אנשים שיטפלו בכל הנושא. גדולי הדור הגיעו לאולם ההספדים ברחבה בכניסה לבית העלמין במושב תירוש כדי להספידו כראוי לתלמיד חכם עצום כמוהו. הרה"ג רבי יצחק הכהן (רבה של שכונת שמואל הנביא בירושלים), האדמו"ר רבי יחיאל אבוחצירא (רבה של רמלה), הגאון רבי חיים סויסה (מח"ס 'מנחת ערב'), הרה"ג רבי שמעון כהן (ראש ישיבת 'תורה אור' באשדוד), הרה"ג רבי ישראל יפרח (אב"ד בירושלים וחבר ביה"ד הגדול), והרה"ג רבי דוד בניזרי (ראש כולל 'אור החיים' בבית שמש) היו בין המספידים הרבים. הרבנים נשאו במשך כשעתיים דברי התעוררות במעלת שבחו וגדולתו של הצדיק זצ"ל שעצמותיו הובאו לקבורה בארץ ישראל בס"ד במבצע מורכב ומיוחד. הצדיק נקבר לאחר חצות היום בערב שבת קודש.

האדמו"ר הרב ישראל מרדכי טברסקי מרחמסטריווקא זצ"ל - נולד ב-ז' סיוון ה'תרפ"ט (1929). נקרא על שם הבעל שם טוב הקדוש (ר' ישראל) ועל שם בן דודו של סבו (ר' מרדכי מזלטיפולי) שנפטר שבועיים לפני לידתו. בהתחלה למד בת"ת 'עץ חיים' בירושלים. בהמשך למד בישיבת 'חיי עולם' ולאחר מכן בישיבת 'שפת אמת'. כבר מילדותו היה מנותק מ'הבלי העולם' ושוקד על התורה הקדושה ולעיתים היה שוכח לאכול וממעט בשינה. לאחר חתונתו המשיך ללמוד בהתמדה שעות ארוכות והיה יכול לשבת קרוב ליממה רצוף בבית המדרש. בצעירותו ייסד את ישיבת 'מאור עיניים'. לאחר פטירת אביו סירב לקבל את האדמו"רות אולם ר' אברהם יהושע העשיל טברסקי ממכנובקה זקן אדמו"רי צ'רנוביל הכריחו לשמש באדמו"רות. גם כשהיה אדמו"ר רוב יומו עסק בלימוד וכך קרא לחסידיו להקדיש את זמנם ללימוד. היה מסיים את הטיש בליל שבת מוקדם ומיד פונה ללימודו, והיה מורה, שמי שרוצה ללמוד שלא יגיע לטיש. רבינו - היה בו הכול: תורה, תפילה, יראת ה', קדושה וטהרה, פרישות, מידות נאצלות, חכמת חיים, אהבה לתורה הק' ללא מיצרים, ענווה מופלאה, בקיאות עצומה בתורה הקדושה והעידו החברותות שלמדו עימו בצעירותו, כי מדי יום ביומו - למד לא פחות מעשר שעות רצופות ללא הפסקה. נפטר ב-כ"ב סיוון ה'תשס"ד (2004). חי כ-75 שנים. ציונו באוהל אדמו"רי רחמסטריווקא בהר הזיתים בירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' יוחנן (ר' יוחנטשה). **אימו:** מרת רבקה (בת ר' נחמן יוסף ווילהלם).
אשתו: בת ר' סנדר אורי (מצאצאי האדמו"ר ר' צבי אלימלך שפירא מדינוב - בעל ה'בני יששכר').
חברותות: הגאונים ר' אברהם חיים ברים, ר' נטע ציינורט, כ"ק האדמו"ר רשנ"נ מלעלוב, ר' דוד שובקס ור"י וינגרטן. **בנו:** האדמו"ר ר' דוד (האדמו"ר הנוכחי).
חתניו: הגאונים ר' שמואל אבא טברסקי, ר' דוד יצחק יעקב בידרמן, ר' נחמן יוסף. ר' משה אשכנזי, ר' יהושע מנחם שטרן, ר' שלמה טייטלבוים (האדמו"ר מאלסק), ר' בן ציון רבינוביץ' (משפיע בישיבת 'מאור עיניים' ובישיבת 'שערי תורה').

ל ה'הלן סיפורים מופלאים, המעובדים מתוך 'שחרית- העיתון הדיגיטלי היומי של הציבור החרדי': רבינו לא הרגיש כל פחיתות כבוד לעשות כל מלאכה המוטלת עליו, גם אם אין זה מדרכם של אדמו"רים. סיפר אחד מתושבי ארה"ב שכאשר אחד מצאצאי רבינו נסע לארה"ב, וכשהיה שם השכיר את דירתו שבארץ ישראל למשך חודש ימים ורשם לשוכרים מספר טלפון למקרה שתהיה בעיה, והיה זה מספר הטלפון של רבינו בירושלים.

כאשר הגיעו לבית הרגישו שיש בעיה במקרה, ומיד התקשרו למספר הטלפון שהיה בידם, ורבינו ענה בטלפון ואמרו לו, שהמקרה לא עובד (הם כמובן לא ידעו עם מי הם מדברים). ענה רבינו, שהוא מיד בא לראות, מה קרה. לאחר כרבע שעה רבינו הגיע לביתם, וראו אדם מבוגר עומד בפתח והכניסו אותו - כי לא הכירו אותו אישית. רבינו ניסה לתקן את המקרה, וכשלא הצליח, התכופף ושכב על הרצפה, כאשר הוא מנסה לבדוק מכל הצדדים היכן התקלה... ולאחר שלא הצליח לתקן, אמר להם, שלא ידאגו, כי הוא כבר יקרא לטכנאי על חשבוננו, ורק בשבת, כאשר הגיע השוכר ל'טיש' של רבינו, הבחין בכך, שאותו 'טכנאי' זקן אינו אלא רבינו...

ב אחת השנים הראשונות להנהגתו, בא אליו יהודי אחד, שסיפר על מיחושים שונים, שתוקפים אותו, ואמר שבעבר נוטל היה אי אלה גלולות להרגעה - אולם, אלה אזלו, וכבר אינם בהישג יד. הרבי שאלו למקום מגוריו ובירכו בחמימות. בערבו של יום הבחינו תושבי שכונת סנהדריה, מקום מגוריו של אותו יהודי, בדמותו של האדמו"ר מרחמסטריווקא ההולך מבית לבית ומחפש אחר דירת מגוריו של יהודי זה, התברר, שבאותו יום טרח רבינו להשיג למענו את התרופות, ובא להביאן אליו - ולכן חיפש את הכתובת המדויקת...

ג גם לאחר שהוכתר לאדמו"ר, המשיך רבינו ללכת לבדו ברחוב ללא גבאי, ואף היה מגרש את הנטפלים אליו, כאומר, אני יודע את הדרך לבד, עד שהגאב"ד הגאון רבי יצחק יעקב וייס (בעל ה'מנחת יצחק') זצ"ל הוכיחו על כך ואף אמר לו, שהוא גוזר עליו בגזירת רב, שלא ילך לבדו ברחוב, ומאז לא גירש את הגבאי, ואף מסופר כי נכנס פעם למספרה בשכונת גאולה כהרגלו תמיד - ולא רצה להטריח אחרים שיבואו לספרו, וישב שם יחד עם שאר האנשים, עד שהגיע תורו, ולא הניח לנמצאים שם, שיוותרו לו על תורם...

ע ד סוף ימיו לא הניח, שסובביו יעשו לכבודו. כאשר נערכו תפילות לרפואתו ב'כותל המערבי', בתקופה הראשונה של מחלתו, נסער מכך נוראות ואמר שאינו מבין את המהומה, במה הוא שונה מכל יהודי אחר, למה מרעישים אצלו יותר מכל יהודי אחר הזקוק להיות בריא...

כ אשר בנו נסע פעם לחו"ל, ניצל רבינו את העובדה שדירתו ריקה ומצא בה מקום נסתר להגות בתורה הקדושה שעות רבות באין יודעים. הדבר התגלה כאשר לפתע אירעה 'הפסקת חשמל', והשכנים הבחינו בנר הדולק מתוך הבית ה'ריק'...

ח תנו הגאון ר' יהושע מנחם שטרן שליט"א סיפר: "לא אשכח, כאשר ביקש פעם מו"ח זי"ע לצאת ולקדש את הלבנה, והיו עננים רבים, והיה צורך להמתין דקה קלה עד שיתבהרו השמיים. באותם רגעים אחדים שב מו"ח אל חדרו ואחד שהציץ פנימה - ראהו לומד ביגיעה בספר חזו"א - הלכות מקוואות".

ו יפר חתנו הגב"צ רבינוביץ' שליט"א: "זכורני כי בליל פורים היה מו"ח זי"ע שוקד על לימודו כל הלילה, וכלל לא עלה על יצועו באומר, שכדי לקיים מחר את מצוות היום - אינו צריך להיות במלוא כוחותיו, שכן ניתן לקיים 'משלוח מנות' גם מתוך עייפות. ביום הפורים ערך שולחן לקהל והמונים הגיעו להיוושע אצלו בכל העיניים, אולם, אחר שהחשיך היום, שוב מיהר כבר לגמרא, אותה אהב מכל החמדות שבעולם והחל לומד בשקיקה שעה אחר שעה, כהולך מדברות, שלא ראה מים זה מכבר, באומר: 'הן כל היום לא למדנו מאומה'."

רבי איתמר רוזנבאום זצ"ל האדמו"ר מנדבורנה- נולד ב-ה'ת"רמ"ו (1886) בעיר קרטשניף שברומניה. נקרא על שם זקינו הרה"ק רבי איתמר הכהן מטשיזיקוב. בצעירותו לקה בלבו, ואז כתב לו אביו במכתב, שמכונן שנרא ע"ש זקינו שהאריך ימים והיה עשיר, כך הבטיח לו שיאריך ימים ולא יחסר לו כלום, וסיים את מכתבו: **"ודברי ברוח-הקודש נאמרו!"**. וכך אכן היה. עוד בחיי אביו, בהיותו כבן 15 החל לכהן באדמו"רות בצ'רנוביץ' ושם הקים את בית-מדרשו. עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לוינה ולאחר מכן לקרטשניף. לפני מלחמת העולם השנייה חזר שוב לצ'רנוביץ'.

בימי השואה הוא וכל בני משפחתו ניצלו בנסים גלויים והוא בשנת ה'תש"ח עבר לניו-יורק שבארצות הברית. שם הקים את בית נדבורנה עד עלותו ארצה בשנת ה'תשכ"ט (1969). שם קבע את משכנו בתל-אביב בשכונת יד אליהו. שם יסד את בית-מדרשו 'באר מים חיים', ניהל את חצרו וחסידים רבים נהרו אליו לשמוע את תפילותיו הנרגשות ולהתברך מפיו. נחשב בסוף ימיו לזקן אדמו"רי נדבורנה. **ענוותן. הסתיר את שיעור קומתו מעיני הבריות. בעל רוח-הקודש.** האדמו"ר מגור, רבי ישראל אלטר זצוק"ל, נסע פעמים רבות לתל-אביב כדי להמתיק סוד עם רבנו. פעם כאשר יצא ה'בית-ישראל' מהפגישה עם הצדיק, אמר לאנשים מסביבו: "תכנסו ותראו, איך יהודי צריך להראות!". ביום האחרון לחייו הבחין שאחת מפתילות ציציתיו נקרעה, והבין כי אינו זקוק למצווה זו והכין את עצמו למעבר לעולם הנצח. נפטר בערב שבת קודש, כ"ב בסיון ה'תשל"ג (1973). חי כ-87 שנים. ציונו בהר הזיתים.

אביו: האדמו"ר ר' מאיר מקרטשניף. **סבו:** באדמו"רים ר' ישכר בער ור' מרדכי (הקים את בית נדבורנה). **אשתו:** מרת מלכה רובין (בתו של רבי אשר ישעיה מקולבוסוף). **בניו:** ר' חיים מרדכי, ר' מאיר (רבה הראשי של קובה ורב קהילה במקסיקו), ר' ישכר בער מסטרוז'ניץ, ר' יצחק אייזיק מזוטשקה, ר' אשר ישעיה מנדבורנה-חדרה. **חתניו:** ר' שלום ישכר בער שפירא מקאכניע, ר' ישראל דוד משאץ-שנדישוב, ר' אברהם אבא לייפר מפיטסבורג, ר' מאיר אייזיקסון מרומאן מפילדלפיה (אחייניו).

על העובדה, כי הרב היה בעל רוח-הקודש ומהו כח העצום הטמון בספר התהלים ניתן למצוא בקונטרס 'עובדות וסיפורים על הרה"ק רבי איתמר זצוקללה' וכן סיפר בנו, כ"ק מרן האדמו"ר זיע"א: "זוכרני בילדותי אשר פעם אחת באמצע הלילה עורר אבי הרה"ק רבי איתמר זיע"א את אמי הרבנית הצדקת מרת מלכה ע"ה משנתה ואמר לה אשר אחד מאנשי שלומי [רבנו זיע"א אמר את שמו] **מהעיירה הסמוכה צריך לישועה,** ושתעזור לו באמירת התהלים, ושניהם ישבו ואמרו תהלים בהתעוררות רבה".

"אחר זמן נשמעו נקישות חזקות בדלת, ואבי פתח הדלת, **והנה בפתח עומד שם אותו היהודי, שעליו אמרו תהלים,** והרגיע אותו אבי ונתנו לו לשתות, ויספר הלה, שהיה אצל נכרי אחד בשביל מסחרו כדרכו, **ואותו נכרי היה חייב לו סכום כסף.** הנוכרי דיבר עמו על דא ועל הא, ולפתע נעל אותו באחד מהחדרים וקשר אותו שם, והלך להביא כלי משחית כדי להורגו, ואז לא יצטרף להחזיר את הכסף, ואותו יהודי לא מצא שום דרך לברוח, והחל לבכות, היות שחשש על חייו. ואחר כך הרגיש, שאינו קשור כל כך, ופתח תיכף הקשרים מעליו וברח בחשאי מבית הנכרי, ואינו יודע משום מה ברח דווקא לכאן לבית הרבי".

● יפור נוסף שהובא בקונטרס זה אותו סיפר יהודי אחד מתושבי שכונת יד אליהו, שהייתה לו חנות בסמוך לבית רבינו ברח' הפלמ"ח. יום אחד באו אליו ביקורת פתע ממש-הכנסה, והוא ידע אשר אצלו המצב כבי רע, ואין שום התאמה בין פנקס למשנהו, **ומרוב בהלה ברח מהחנות ישר לבית רבינו.** אנשי הביקורת שראו אותו בורח, החלו לרדוף אחריו. היהודי נכנס לביהמ"ד ומשם ישר לדלת השמאלית ליד המזרח לחדרו של רבינו הסמוך לביהמ"ד, ובכה ואמר שאנשי מס הכנסה רצים אחריו, ואם יתפס המצב מר עבורו. אמר לו הצדיק שיאחז בכיסא שלו, בינתיים חיפשו אנשי מס הכנסה את היהודי, ובטעות נכנסו לדלת בצד ימין הפונה לכיוון המקווה. לאחר חצי דקה הבינו, כי טעו ונכנסו לחדרו של רבנו, וראו את הצדיק יושב בשולחנו, והתנצלו לפניו שנכנסו בלא רשות, ויצאו מהבניין בידיים ריקות, והיהודי שהיה בחדר ואחז בכיסא נשם לרווחה, והתקשה להאמין, **שעל אף שהם היו במרחק של חצי מטר ממנו- הם לא ראו אותו בזכות רבנו הקדוש.** אמנם אז פתח עליו רבנו בתוכחה: "כך מנהלים עסק? בשביל שאתה לא יודע לסדר את החשבונות, הייתי צריך לעשות בשבילך כזאת?!", ורבינו ביקש ממנו שיראה לסדר חשבונותיו בטוב טעם מכאן ולהבא.

● יפר בנו כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה חדרה שליט"א: "רוח קדשו של אבי הייתה כאחד הצדיקים הקדמונים, באחד מהימים הגיע אליו יהודי ובידו קוויטל ארוך מאוד - כלומר, ילדים רבים. בקוויטל התאונן היהודי על מצבו הדחוק, ועל כי אינו מוצא פרנסה לכלכל את ביתו. אבי התבונן בקוויטל והשיב ליהודי: **'ה' יעזור שבשנה הבאה תזכה לילד נוסף.'** "הלה חשב, שאבי לא מבין את רצונו ולכן אמר: 'רבי אין לי מה לאכול, ב"ה ביתי מלא כבר בילדים'. אבל אבי התבונן שוב בקוויטל והשיב באותה ברכה. **ואכן כעבור שנה נולד לו בן.** הגיע היהודי לבשר לאבי על השמחה, ואז נענה לו אבי בפנים שוחקות וסיפר לו: 'לפני שנה כשנתת לי את הקוויטל התבוננתי היטב בשמות כל בני הבית וראיתי שלאף אחד מהנפשות הרשומות אין מזל לפרנסה". "נאלצתי אפוא לברך בילד נוסף אשר יוולד עם שערי פרנסה- מעכשיו תמכור תפוחים!" ואכן מאותה עת שפר עליו מזלו ופרנסתו הייתה בהרחבה ובשפע רב".

הרב יהודה אסאד זצ"ל: נולד באסאד שבהונגריה בשנת ה'תקס"ג (1803). נודע כעילוי עוד מילדותו. מגדולי רבני הונגריה. **גאון אדיר בנגלה ובנסתר. עניו. מלומד בניסים. סייע לעניים וליתומים. לא הביט במראה ואף לא ידע כיצד הוא נראה.** העיד על עצמו, כי השכינה נשקפת בפניו. נלחם נגד תנועת ההשכלה. שימש כדיין בקהילת סרדהלי והקים בה ישיבה גדולה ובה מאות תלמידים. שימש כאב"ד בעיירות ראגנדארף, סרדהלי וסמיץ. עד לפטירתו. נפטר ב-כ"ג סיוון ה'תרכ"ו (1866). חי כ-63 שנים. ציונו בסלובקיה. בנו, ר' אהרון שמואל מילא את מקום אביו.

רבינו - בחיי חיותו לא הניח לצייר את צורת קודשו. ישנן שתי גרסאות באשר לתמונתו. הגרסה הרשונה מספרת, כי לאחר פטירתו, ביקשו מוקיריו ותלמידיו להנציח את תמונתו, כדי שיישאר להם זכר, ולכן הלבישוהו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו. כל אלו שלקחו חלק בדבר לא השלימו את שנתם. הגרסה השנייה אומרת, שבשעת לווייתו של רבינו הובעה משאלה ע"י תלמידיו להנציח את רבינו. לאחר דין ודברים פסקו גדולי הדור להתיר את ציור קלסתר. התמונה הופצה בכל רחבי הונגריה. ההכנסה הייתה בסך 1,200 פלורין. סכום מכובד להשיא בכבוד את בתו הצעירה.

אביו: ר' ישראל. **אשתו:** מרת אסתר אבאנני. **ילדיו:** ר' מרדכי, ר' יצחק משה, ר' אהרון שמואל, טשארנא ביישץ, הינדל ביכלר, שרל ביכלר, פרומט ויינר, מלי מירל מרים וזנר, ביילא שולמן. **מרבתי:** ר' מרדכי בנט (מהר"ם בנט), ר' משה סופר (החת"ם סופר). **מספריו:** יחידושי ר' יהודה אסאד - פרקי אבות ידברי מהרי"א - יחידושי אגדה על התורה ודרושים, הספדים ומאמרים.

שנת ה'תר"ח (1847) הייתה שנת פרעות במדינה, וכמובן שהיהודים היו הקורבנות הראשונים. השמועה פשטה בעיירתו של רבינו, שקבוצת שודדים מתכננת לערוך פשיטה בליל הסדר, בשעה שכל היהודים מסובים לשולחן החג. באו ואמרו זאת לרב והוא ביקש מתושבי העיירה - שיעשו כולם את הסדר בצוותא.

הצדיק ישב בראש ועודד את התושבים. כשבא הצופה והודיע שהשודדים מתקרבים לשערי העיירה, יצא הרב לקראתם, יחידי, כשהוא עטוף בקיטל לבן, וצעד בבטחה לכיוון השודדים. כשהגיע לטווח ראייה הוא קירב את השופר, שהיה בידו לפיו והחל לתקוע בו.

בו במקום פרצה מהומה בקרב השודדים והם נסו בבהלה. במהלך המנוסה מתו רבים מהם, כשהם נרמסים בידי הסוסים וביד חבריהם הנמלטים. בעקבות אירוע מופלא זה הוקמה אנדרטה גדולה בצקום, לזכר החללים שנפלו באותו לילה.

כששמעו זאת תושבי העיר הגויים, התמלאו קנאה והתארגנו לפגוע ברב העיר. הם ארבו לו בכיכר העיר, וכשהתקרב אליהם יצא אחד מהמון, אופה העיר, שהיה אדם אלים, ונפנף בחרבו כלפי הצדיק, שהתקרב אליו ללא פחד.

חמתו של אותו אופה בערה בו ביותר. הוא הניף את חרבו למעלה בכל כוחו על מנת להורידה בכוח כדי לפגוע בגופו של הרב. אולם כאן קרה הנס, ובמקום לנעוץ את החרב ברב, ירדה החרב וחתכה את ידו הימנית של אותו אופה. הבין מיועדנו בשל מה הרעה ולאחר ימים ניתן היה לראותו מסתובב בעיירה ומזהיר את חבריו הגויים, מפני סופו של מי שמעיז לפגוע ביהודי. כך פעל שנים רבות.

התמונה המופיעה הינה תמונה יחידה הקיימת (התמונה הראשונה צוירה מתוך הציור השני המקורי). ולעצם קיומה ישנן שתי גרסאות, שהרי בחיי חיותו לא הניח לאף אדם לצייר את תמונתו. הגרסה הראשונה מספרת כי לאחר פטירת הרב, תלמידיו הרבים שהעריצו אותו ביקשו להנציח את תמונתו כדי שיישאר להם זכר.

על כן גמרו בליבם מספר תלמידיו להלבישו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו וכך ציירו את צורתו הקדושה. אומנם כל אלו אשר לקחו חבל הזה הרע להם במאוד לא הוציאו את שנתם!!! ונענשו עבור כי הטריחו את גוף קודשו אחרי פטירתו לטלטל אותו על צורך זה.

בגרסה אחרת, שסופרה ע"י הרב אברהם יהודה ליכט, מסופר שבשעת הלווייתו של הרב הובעה ע"י מאן דהו המשאלה להנציח את קלסתר פני הצדיק, הוצעה השאלה לפני כל אותם הרבנים שבאו להלווייתו, כדת מה לעשות? מצד אחד התנגד הרב בימי חייו להצטלם אולם מאידך גיסא, משתוקקים היו תלמידיו ומעריציו לראות פני רבם ולהשימו מול עיניהם תמיד.

לאחר דין ודברים, שארך זמן מה, פסקו רבני וגדולי הדור להתיר את ציור קלסתר דמותו הקדושה. לפיכך הלבישו את גופו הטהור בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו כאילו חי וצילמוהו. התצלומים הופצו בכל קהילות הונגריה, ההכנסה הייתה 1,200 פלורין. סכום שהספיק להשיא בכבוד הראוי את בתו הצעירה.

הרב יהודה אסאד זצ"ל: נולד באסאד שבהונגריה בשנת ה'תקס"ג (1803). נודע כעילוי עוד מילדותו. מגדולי רבני הונגריה. **גאון אדיר בנגלה ובנסתר. עניו. מלומד בניסים. סייע לעניים וליתומים. לא הביט במראה ואף לא ידע כיצד הוא נראה.** העיד על עצמו, כי השכינה נשקפת בפניו. נלחם נגד תנועת ההשכלה. שימש כדיין בקהילת סרדהלי והקים בה ישיבה גדולה ובה מאות תלמידים. שימש כאב"ד בעיירות ראגנדארף, סרדהלי וסמניץ. עד לפטירתו. נפטר ב-כ"ג סיוון ה'תרכ"ו (1866). חי כ-63 שנים. ציונו בסלובקיה. בנו, ר' אהרון שמואל מילא את מקום אביו. רבינו - בחיי חיותו לא הניח לצייר את צורת קודשו. ישנן שתי גרסאות באשר לתמונתו. הגרסא הרשונה מספרת, כי לאחר פטירתו, ביקשו מוקיריו ותלמידיו להנציח את תמונתו, כדי שישאר להם זכר, ולכן הלבישוהו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו. כל אלו שלקחו חלק בדבר לא השלימו את שנתם. הגרסא השנייה אומרת, שבשעת לווייתו של רבינו הובעה משאלה ע"י תלמידיו להנציח את רבינו. לאחר דין ודברים פסקו גדולי הדור להתיר את ציור קלסתר. התמונה הופצה בכל רחבי הונגריה. ההכנסה הייתה בסך 1,200 פלורין. סכום מכובד להשיא בכבוד את בתו הצעירה.

אביו: ר' ישראל. **אשתו:** מרת אסתר אבאנני. **ילדיו:** ר' מרדכי, ר' יצחק משה, ר' אהרן שמואל, טשארנא בישץ, הינדל ביכלר, שרל ביכלר, פרומט וינר, מלי מירל מרים וזנר, ביילא שולמן. **מרבותיו:** ר' מרדכי בנט (מהר"ם בנט), ר' משה סופר (החת"ם סופר). **מספריו:** **יחידושי ר' יהודה אסאד** - פרקי אבות **ידברי מהרי"א** - יחידושי אגדה על התורה ודרושים, הספדים ומאמרים.

היה זה לפני כמה ושבעים שנים. באותה התקופה ניסו המשכילים לשבור את החומה האיתנה של החינוך היהודי הטהור. הם השפיעו על שילטונות אוסטרו-הונגריה לחייב את ראשי הישיבות ללמד את התלמידים גם מקצועות חול. הרבנים, התנגדו נחרצות לדרישה וניסו בכל כוחם לבטל את הגזרה. כל גדולי הדור ישבו שעות רבות ודנו בעניין. הם ניסו לפנות לכל הנוגעים בדבר - אך מאומה לא עזר.

לבסוף הוחלט ששניים מגדולי הדור יגשו לארמונה של מלכת אוסטריה ויתחננו לפניה שתבטל את הגזירה. השנים היו מרן החת"ם סופר ותלמידו ר' יהודה אסאד. שני הרבנים יצאו לדרך. הם נסעו לעיר הבירה, הלכו לארמון המלכה וביקשו להתקבל לפניה. דבר שהיה בגדר כמעט בלתי אפשרי. שמראם הרשים את השומר בפתח והוא הכניס את הרבנים לאולם ההמתנה, והורה להם להמתין עד שיורשו להיכנס לפני המלכה.

האולם היה מפואר ביותר: קירותיו היו מצופים במראה מבריקה. הרצפה משיש ורהיטיו עשויים מעץ מיוחד במינו. הרבנים נשאו לעמוד היות ולא ידעו האם יש בעיית שעטנז בריפוד הספות. מול המראה הבוהקת מולם השתקפה דמותם. היות וכל רגע פנוי היו מנצלים ללימוד התורה, גם כאן, בעוד הם ממתנים החלו לעסוק בתורה. תוך דקות ספורות היו שני הרבנים שקועים בלימודם. הגאון ר' יהודה הרצה מערכת בלימוד ורבו החת"ם סופר הקשה. ר' יהודה תרץ ורבו האיר נקודה נוספת בסוגיה.

פתאום הרים רבינו את עיניו, הביט לעבר המראה ונתקל בדמות העומדת מולו. הוא פנה לחת"ם סופר ואמר בהתרגשות: **"הבה נקבל את פני היהודי הקדוש הזה העומד לפנינו. פניו מאירות והשכינה שורה עליו! ניקח ממנו ברכה לפני כניסתנו למלכה, שיצליח ה' דרכנו וישים בפינו את המילים הנכונות לביטול הגזרה"**.

חיוך עלה על פניו הקדושות של החת"ם סופר. הוא הבין שר' יהודה, ברוב טהורתו, לא הכיר את דמותו הוא **המשתקפת במראה** (הרב מעולם לא הביט במראה ועל כן לא הכיר את דמותו). כשראה ר' יהודה את חיוכו של רבו, הבין כי דמותו נשתקפה לנגד עיניו וניסה לתקן את עצמו: **"את דמותכם ראיתי ואלכם התכוונתי"**.

אך ידע החת"ם סופר שאת קלסתר הרב הכיר תלמידו, אך דמותו שלו היא זו שהייתה לא מוכרת לו. "רבי יהודה", אמר הרב לתלמידו האהוב, **"דבר לא יעזור לכם. אתם בעצמכם הכתרתם את עצמכם בתואר קדוש!"**. ר' יהודה שתק ואז נקראו שני הרבנים להכנס אל טרקלינה של המלכה. המלכה ישבה בכסאה, מביטה בשני היהודים הנכנסים אל החדר. **המלכה לא הייתה אוהדת יהודים ולא שמחה כלל וכלל לעובדה ששני יהודים מבקשים להיכנס אליה. אך כאשר ראתה את העומדים מולה, מיד התרשמה עמוקות מתואר פניהם ומהקדושה הקורנת ממראם. איש אינו יודע מה בדיוק דובר שם, באותה פגישה, אולם תוצאת שליחותם הוכתרה בהצלחה.**

מסופר על הגאון ר' יהודה אסאד, שמידי לילה בחצות היה עורך "תיקון חצות" ומרבה לשפוך דמעות על החורבן, על מצבו המר של עם ישראל ועל הגאולה שעדיין לא הגיעה שעתה. **נחלי דמעות היו יורדים מעיניו באותן השעות. את הדמעות הרבות נהג לקבץ אל תוך ספל, וכשפנו אליו חולים ודוויים, היה נותן להם את דמעות היגון שלו כתרופה למצוקותיהם.** באחד הימים אירע דבר פלא נורא. בעיר סרדהלי אשר בה כיהן ר' יהודה כרב. אחד התושבים נפל ארצה מגג גבוה! האיש נותן בחיים, אך מעוצמת המכה שספג נשקפה סכנת עיוורון לשתי עיניו. טובי הרופאים הוזעקו אל הפצוע, אף הובאו רופאי עיניים ממרחקים, אך כולם אמרו נואש לראיתו. "עלינו לשאול בעצתו של ר' יהודה", אמרו בני המשפחה. לפיכך הם באו עם הפצוע לביתו של הצדיק. כשנכנסו לחדרו וסיפרו לו את צרת לבם, **נטל הרב את ספל הדמעות שלו, נתן לפצוע כמה נטפי דמעות, ומיד נפקחו עיניו.**

מעולם לא הניח לצייר את תמונתו. תלמידיו רצו את תמונתו כדי שישאר להם זכר. לאחר פטירת רבם מספר תלמידיו הלבישו אותו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו וציירו את צורתו הקדושה. אומנם כל אלו אשר היו שותפים בדבר לא הוציאו את שנתם! ונענשו עבור כי הטריחו את גוף קודשו אחרי פטירתו לטלטל אותו על צורך זה.

המקובל הצדיק הרב מסעוד הכהן אלחדאד זצ"ל - נולד במרוקו בשנת ה'תק"פ (1821). עם שחר נעוריו שם פעמיו ועלה עם הוריו לארץ הקודש. לאחר שמילא כרסו ש"ס ופוסקים, אגדה ובמדרש התמסר בשנת ה'תרכ"ז (1867) ללמוד את תורת הקבלה. בה עסק כשישים שנים. לעיתים התבקש לצאת לשליחות מצווה עבור הישיבה הקדושה למדינות שמעבר לים, לצפון אפריקה ולאירופה. בשנת ה'תרס"ב (1902) הגיע לג'רבה שבתוניס. בהיותו שד"ר בפורטוגל נפגש עם הגאון ר' ישועה הלוי, מח"ס 'לי לישועה' ושניהם עסקו יחד בתורת הנגלה והנסתר.

בשנת ה'תרס"ג (1903) התמנה כראש קהילת חסידים בית-א-ל ועמד בראש הישיבה עד ליומו האחרון. ברוב התקופה עבר לפני התיבה והתפלל על פי כוונת רבינו האריז"ל בסידור הרש"ש. לאחר פטירת המקובל ר' ששון בכר משה פריסיאדו בשנת ה'תרס"ג ניהל בשיתוף ר' נחמן וידאל אנג'ל את ישיבת בית-א-ל ושימש לראש המקובלים חסידים בית-א-ל. **מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. גאון בנגלה ובנסתר.**

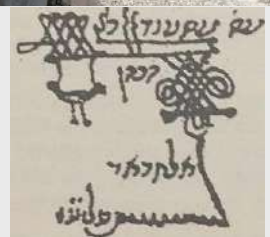
בתקופת השלטון הירדני במזרח ירושלים ובהר-הזיתים בין השנים תש"ח-תשכ"ז חולל הר הזיתים ומצבות חוללו ונופצו בצורה מזעזעת ועם שחרור ירושלים הוחל תהליך שיקום הקברים אולם היה חסר מידע על רישומי הקברים עד אשר לפני מספר שנים נמצאו פנקסי רישום הקבורה של משפ' פרנס (שימשו כחברא קדישא) ובוצע תהליך מיפוי החלקות ובכך נחשפו קברים רבים בשנים האחרונות. בשנה האחרונה לקראת 90 שנה לפטירת רבינו, נמצא ציונו והונחה עליו מצבה. נפטר בערב שבת-קודש כ"ד סיוון ה'תרפ"ז (1927). חי כ-107 שנים. ציונו בחלקת החסידים שבהר-הזיתים בירושלים.

אביו: ר' דוד. **אמו:** מרת חנה (בת המקובל ר' שלמה נחמיאס). **מרבתי:** המקובל ר' ששון בכר משה פריסיאדו (בעל 'שמן ששון'). **חברותא:** הגאון ר' ישועה הלוי (מח"ס 'לי לישועה'). **נשותיו:** מרת רבקה מסעודה (בזיווג ראשון), מרת קלארה (לבית ישי- בזיווג שני). **בנותיו (זיווג ראשון):** מרת לאה חמו תמר שמחה (נישאה לר' יצחק צייגא), מרת רחל (נישאה לר' דוד הכהן אלחדאד). **בנו (זיווג שני):** ר' יוסף (נולדו לו שני בנים- ר' אשר מסעוד ור' אברהם אלברט). **בנותיו (זיווג שני):** מרת שרה שרינה, מרת בת-שבע, מרת יונה פלומבה. **מספריו:** יכח מעשיו- דרשות שדרש בביה"כ רבן יוחנן בן זכאי בירושלים • **בן מכבד אב- על התורה • שמחת כהן ב"ח • שו"ת עפ"י הסוד ודרשות.**

כאשר הגיע רבינו לבעיר זריז שבתוניס, ראה כי אנשי הקהילה עומדים ומתלחשים ביניהם. שאל אותם רבינו לפשר ההתלחשויות והם אמרו לו: "דע לך רבינו, כי אנו סובלים בעיר הזו ממכת פרעושים, לכן אנו מתייעצים מה לעשות שכבודו לא יסבול מזה". אמר להם רבינו: "לכו והביאו לי עץ של דקל". רבינו הציב אותו בפניה מרכזית בשכונת היהודים, וראו זה פלא: **כל הפרעושים נאספו לענף הדקל. לאחר מכן פקד הרב על ועד הקהילה לזרוק את ענף הדקל למקום מרוחק. כל ימי שבתו של הרב בעיר, לא סבלו היהודים מהפרעושים.**

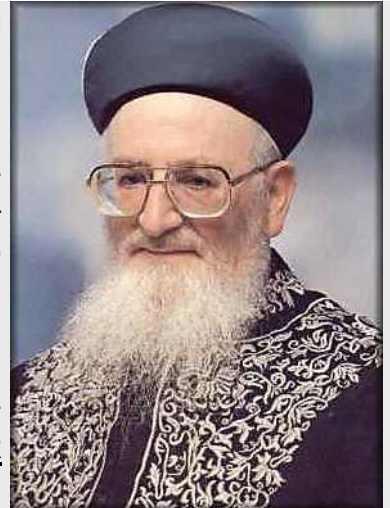
בבוא הרב לעיר ספאק, עיר הנמל בתוניס, התרים את היהודים. אחרי ההתרמה, ביקש להתעניין אם ישנה אונייה המפליגה לעיר תוניס, הוא לקח את מטלטליו לאוניה, ואחרי שאמרו לו את השעה שאמורה האוניה להפליג, שב לבית שְהֶקְצָה לו ועד הקהילה. בשעה היעודה, נפרד הרב מיהודי העיר, והלך לכיוון הנמל, בעלותו לאוניה, שאל את המלחים לגבי חפציו, אך הללו הכחישו ואמרו: "לא הבאת שום חפצים לאוניה". הרב שתק ולא אמר מילה, והנה רב החובל נתן הוראה למלחים לתפוס את מקומם בהנהגת האוניה. **אך הללו ניצבו כמו נד, ולא יכלו לזוז ממקומם.** אמר להם רב החובל: "אולי עשיתם משהו לא טוב ובגלל זה אתם תקועים במקומכם?". הודו המלחים כי הם הסתירו את חפציו של רבינו. "מהר, לכו והחזירו לו את חפציו!", פקד עליהם. ואכן, רק לאחר שנתנו לרב את חפציו יכלו להתהלך כבראשונה. **מאותו רגע, ידעו מלחי האוניה ורב החובל להיזהר בכבוד הרב ולהוקירו, ונחשב בעיניהם כמלאך אלוקים.**

בשנת ה'תרס"ב (1902) בא לעירו בתור שד"ר פעם שניה. ועד ראה אנוכי שנעשה על ידו עובדה פלאית. בזמן ההוא היה מושל ישמעאלי בשם אצדק ג'ינב שונא יהודים מושבע. והיה מתנגד לגביר יהודי בשם שלמה פארינתי. באותו השבוע שהגיע רבינו, הלה רדף אחר בניו של הגביר כדי לתפוש אותם ולהכניסם בבית הסוהר. כשיצא רבינו מבית הגבירים, הלכו יחד עמו לגביר שלמה פארינתי. הלה קיבלם בכבוד גדול ולאחר מכן אמר לו: "סלח נא אדוני הרב, אני שמעתי על הוד כבודו שהוא בעל פלאות וכמה ניסים נעשו על ידו. הנני מחלה את פני קדשו למלא את בקשתי ולבקש רחמים מצור עולמים שיעקור מעירנו את המושל שלנו". וסיפר לו כיצד הלה מצר את צעדיהם. אחרי התבוננות היטב בדבריו השיבו: "היה לבי בטוח בה' יתברך כי אחרי שלושה ימים יעקר המושל הזה מהעיר". וכאשר אמר כך היה. ביום השלישי קיבל המושל מברק מהממשלה לצאת מיד מהעיר. וכל העם ראו כן תמיהו על הנס הגדול שנעשה על ידי הרב. והגביר שלמה בא לפני הרב וחיבקו ונישק את ידיו ורגליו והעניק לו מתנה גדולה ונדר על עצמו להתנדב נדבה שנתית לעדת בית א-ל לכל נפש מבני-ביתו סך מסוים והחמיר לתת את נדבתו עד יום מותו ובניו אחריו.

הגאון המקובל הרב מרדכי אליהו זצ"ל - נולד ב-כ"א אדר ה'תרפ"ט (1929). מנהיג, מקובל, גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בנסים. בעל רוח-הקודש. רבים נושעו מברכותיו. נודע כמנהיג הרוחני של הציבור הדתי לאומי. עמותתו. למרות העוני ששרר בבית-הוריו הרב שקד על התורה אף לאור הנר. התייתם מאביו בגיל 11. בהיותו כבן 31 התמנה בבי"ד הרבני בבאר שבע והיה לדיין הצעיר ביותר בישראל. לאחר מכן עבר לבית-דין בירושלים, ולאחר שלוש שנים נוספות התמנה לדיין בבי"ד הרבני הגדול.

כיהן בתפקיד הראש"צ והרב הראשי לישראל בשנים ה'תשמ"ג-ה'תשנ"ג (1983-1993). קירב רחוקים באמצעות ביקוריו התכופים בקיבוצים, במושבים ובבתי-ספר. הרבה להסתובב בעולם אצל קהילות יהודיות, תוך כדי שהוא מחזק את ידיהם בשמירת שבת, חינוך הילדים וטהרת המשפחה. נפטר ב-כ"ה בסיוון ה'תש"ע (2010). ציונו בהר המנוחות בירושלים. בהלווייתו השתתפו יותר ממאה אלף אנשים. חי כ-81 שנים.

אביו: המקובל ר' שלמאן אליהו. **אמו:** מרת מזל (אחותו של ר' יהודה צדקה, ונכדת אחותו של הגאון חכם ר' יוסף חיים, ה'בן איש חי'). **ילדיו:** ר' שמואל (רבה של צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית), ר' יוסף (ראש כולל "דרכי הוראה לרבנים" בירושלים, כולל המכשיר אברכים לרבנות ודיינות ולהנהגת קהילות בארץ ובעולם), שלמה ובת. **אשתו:** הרבנית צביה שתח'.

מרבתי הגאונים: ר' עזרא עטיה, ר' מרדכי שרעבי, ר' ישראל אביחצירא (ה'לבב סאלי'), ר' יעקב מוצפי, ר' דוד עזראן. **מתלמידיו:** בנו, ר' שמואל. בנו, ר' יוסף. ר' שמואל זעפרני (ר"י המאירי ועוזרו האישי של הרב), ר' אליהו בן דהאן (מנכ"ל בתי הדין הרבניים בארץ), ר' מישאל רובין, ר' מנחם בורשטיין (ראש מכון פוע"ה), ר' עזרא שיינברג (ר"י אורות האר"י בצפת), ר' יהודה מוצפי (ר"י מנחת יהודה).

מספריו: יאמרי מרדכי ידרך התורה ידרכי טהרה • סדרת ספרים 'מאמר מרדכי' • קיצור דרכי טהרה • שו"ת הרב הראשי • שו"ת קול אליהו • שו"ת מאמר מרדכי • סדרת ספרים דברי מרדכי • סדר הסליחות השלם • סדרת סידורים קול אליהו • תהילים כינור דוד **יקונטרסים:** הלכות חנוכה, הלכות ט"ו בשבט, הלכות פורים, דיני פורים משולש, הלכות ברכות הנהנין ועוד.

○ יפר לי רבי ומורי, ראש הכולל, הרה"ג ח. בן חיים שליט"א, סיפור- שהוא אישית ראה, ומעשה שהיה- כך היה: רב הכולל, עולה בכל שנה ביארצייט של אביו המנוח. והנה, פעם אחת כשעלה לשם, ראה את הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל שעלה גם כן לציון אמו המנוחה. והסתבר, כי ציון אביו של הרב נמצא במרחק מטרים ספורים מציונה של אמו של הרה"ג מרדכי אליהו.

והנה, לאחר דקות מספר, שומע הוא את עוזרו הראשי של הרב, ראש ישיבת המאירי, הרב שמואל זעפרני שליט"א פונה אל הרה"ג מרדכי אליהו ואומר לו: "**הרב, תתפלל גם על זו, שלא תבוא אליך!**" כאשר הוא מצביע באצבעו לעבר ציון הנמצא צמוד לציון אמו. הרב חיים התבונן ולא הבין, על מה היו מכוונים דבריו של זה, והביט בפליאה גדולה.

למראה פניו המשתוממים של הרב, סיפר הרב שמואל זעפרני שליט"א את הסיפור המופלא הבא: "אשה אחת הייתה באה אל הרב מרדכי אליהו. בכל פעם הייתה בוכה ומצטערת. כשהרב שאל אותה: 'מה הבעיה?', השיבה כי, לא עלינו, היא ערירית. אין לה בעל ואין לה ילדים, והיא איננה יודעת מה יהיה אחרי פטירתה.

היא בכתה ושאלה את הרב: מי יאמר עליה קדיש לאחר פטירתה? מי ילמד לעילוי נשמתה? הרב כדרכו בקודש ניחם אותה- אבל היא בשלה". פעם אחת, נכנסה אל הרב ופניה אורו, השיבה, כי מצאה פיתרון לבעייה".

"כשנשאלה 'מהו הפיתרון שמצאה?', השיבה: 'כי היא תרכוש קבר הצמוד לציון אימו של הרב. ולאחר אריכות ימים ושנים, כשתגיע אל מקומה, מבקשת היא את הדבר הבא: בכל פעם כשהרב יעלה לציון אימו, יתפלל גם עבור נשמתה'.

למשמע דברים אלו הסכים הרב מיד. ובאמת לאחר שנפטרה, בכל פעם כשהרב עלה לציון של אימו, הייה מתפלל גם עבור נשמה גלמודה זו".

שנה אחת, עלה הרב לציון אימו המנוחה, אולם הרב שכח להתפלל גם לעילוי נשמתה של אותה אלמנה שנפטרה זה מכבר לבית-עולמה. **כשבא לביתו, רעייתו שתח' אמרה לו, כי בזמן שלא היה בבית, נקשה על הדלת אישה אחת שחיפשה אותו. אשת הרב השיבה, כי הרב אינו נמצא בביתו כעת, לפיכך ביקשה אותה אישה שתמסור, כי פלוגית חיפשה את הרב.**

"למשמע דברים אלו נחרד הרב עד מאוד, שכן מדובר באישה שנפטרה. היות ושכח הרב להתפלל עבורה, מצאה היא לנכון לפנות לביתו ולהזכיר לצדיק, כי הבטיח להתפלל גם עבורה. על אתר קרא הרב לאחד הרבנים והם נסעו במיידית להתפלל על ציונה. עתה אני מזכיר לרבינו, שלא ישכח חלילה להתפלל על ציונה של האלמנה הערירית, כדי שלא תאלץ נשמה גלמודה זו לבוא בשנית אל הרב לביתו ולהזכיר, כי עליו להתפלל גם עבורה".

הגאון המקובל הרב מרדכי אליהו זצ"ל - נולד ב-כ"א אדר ה'תרפ"ט (1929). מנהיג, מקובל, גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בנסים. בעל רוח-הקודש. רבים נושעו מברכותיו. נודע כמנהיג הרוחני של הציבור הדתי לאומי. עמותתו. למרות העוני ששרר בבית-הוריו הרב שקד על התורה אף לאור הנר. התייתם מאביו בגיל 11. בהיותו כבן 31 התמנה בבי"ד הרבני בבאר שבע והיה לדיין הצעיר ביותר בישראל. לאחר מכן עבר לבית-דין בירושלים, ולאחר שלוש שנים נוספות התמנה לדיין בבי"ד הרבני הגדול. כיהן בתפקיד הראשון בצ"צ והרב הראשי לישראל בשנים ה'תשמ"ג-ה'תשנ"ג (1983-1993). קירב רחוקים באמצעות ביקוריו התכופים בקיבוצים, במושבים ובבתי-ספר. הרבה להסתובב בעולם אצל קהילות יהודיות, תוך כדי שהוא מחזק את ידיהם בשמירת שבת, חינוך הילדים וטהרת המשפחה. נפטר ב-כ"ה בסיוון ה'תש"ע (2010). ציונו בהר המנוחות בירושלים. בהלווייתו השתתפו יותר ממאה אלף אנשים. חי כ-81 שנים.

אביו: המקובל ר' שלמאן אליהו. **אמו:** מרת מזל (אחותו של ר' יהודה צדקה, ונכדת אחותו של הגאון חכם ר' יוסף חיים, ה'בן איש חי'). **ילדיו:** ר' שמואל (רבה של צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית), ר' יוסף (ראש כולל "דרכי הוראה לרבנים" בירושלים, כולל המכשיר אברכים לרבנות ודיונות ולהנהגת קהילות בארץ ובעולם), שלמה ובת. **אשתו:** הרבנית צביה שת'.

מרבתי הגאונים: ר' עזרא עטיה, ר' מרדכי שרעבי, ר' ישראל אביחצירא (ה'בבא סאלי'), ר' יעקב מוצפי, ר' דוד עזראן. **מתלמידיו:** בנו, ר' שמואל. בנו, ר' יוסף. ר' שמואל זעפרני (ר"י המאירי ועוזרו האישי), ר' אליהו בן דהאן (מנכ"ל בתי הדין הרבניים בארץ), ר' מישאל רובין, ר' מנחם בורשטיין (ראש מכון פוע"ה), ר' עזרא שיינברג (ר"י אורות האר"י בצפת), ר' יהודה מוצפי (ר"י מנחת יהודה). **מספריו:** אמרי מרדכי • דרך התורה • דרכי טהרה • סדרת ספרים 'מאמר מרדכי' • קיצור דרכי טהרה • שו"ת הרב הראשי • שו"ת קול אליהו • שו"ת מאמר מרדכי • סדרת ספרים דברי מרדכי • סדר הסליחות השלם • סדרת סידורים קול אליהו • תהילים כינור דוד **יקונטרסים:** הלכות חנוכה, פורים, ברכות הנהנין ועוד.

הרב - עינוי היו צופיות למרחקים, וברכותיו היו מתקיימות. אהב את הבריות. להלן עדות מצמררת של בעל המעשה איתו שוחחתי אישית: "בספטמבר 2008 נולד בני, אילי דוד בבית-החולים שערי צדק בירושלים, לאחר כ-4 שעות גילו אצלו חיידק אלים בדם. בעקבות החיידק קרסו מערכות בגופו של הרך, ביניהם: כבד, קיבה והריאות. מיד הובהל הפעוט למחלקת טיפול נמרץ וחובר למכונת הנשמה ולמכשירים רבים. המצב לא היה קל. התינוק נשם בכוחות עצמו רק בכ-15%. את שאר העבודה עשתה מכונת הנשמה. הבשורות לא היו קלות. הרופא שניגש אלי אמר שהוא חייב לומר את האמת, והסיכוי שהילד יצא חי הוא כ-20%. ולמעשה הימים הבאים יקבעו את מצב הפג לשבט או לחסד".

"במשך תקופה של שבועיים המצב לא השתפר. זאת אומרת, שהגוף לא הצליח להתגבר על החיידק האלים. חששתי מהגרוע מכל. ירדתי לאכול בקפיטריה. והנה הבחנתי ברבנית, שבאותו רגע נכנסה לביה"ח. זיהיתי אותה מכיוון שבילדותי התפללתי בביה"כ של הרב. רצתי לעברה והתחננתי שתכניס אותי אצל הרב. בתחילה סירבה בשל מצבו הבריאותי של הרב. לאחר מכן הסכימה ואמרה: 'בוא איתי'. הלכתי עימה ועברתי את כל המחסומים עד לחדר בו הרב מאושפז. היא ביקשה ממני להמתין בזמן שהיא תשוחח עם הרב. המתנתי כעשר דקות-שנדמו לי כנצח. כשחזרה, אמרה לי כי הרב בירך את התינוק, וביקש ממני לקרוא משהו מסוים בחדרו של התינוק, ולאחר מכן עליי לקחת 27 ש"ל צורך פדיון ולהשימם בצדקה ולבחור שם לתינוק (למרות שעדיין לא נערך הברית)".

"תהיתי- מדוע נקט הרב במספר 27? התקשרתי לדודי, שהוא רב, ושאלתי אודות משמעות המספר. דודי לא הצליח לרדת לפשר המספר, אולם אם הרב אמר- עלי לקיים זאת. קראתי את מה שהרב ציווה ולאחר מכן החלטתי לשים את הכסף בקופת הצדקה של בית-הכנסת. הגעתי לשם, וכאשר פתחתי את הארנק, גיליתי לתדהמתי שאין לי אפילו שקל אחד! התחלתי לבדוק את כל הכיסים של מכנסי הדגמ"ח שלי. בכיס אחד מצאתי חמישה שקלים, בכיס שני 10 שקלים. רוקנתי את כל הכיסים".

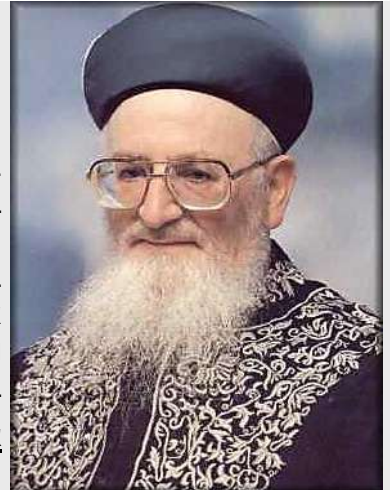

"לתדהמתי הרבה מצאתי, שלאחר שהפכתי את כל הכיסים, יש לי בדיוק 27 ש"ל! ראיתי את רוח-קודשו של רבינו. חזרתי לאחר התפילה לחדר והרגשה טובה מלאה אותי. לאחר דקות אחדות אחת הנתונים אותם המכשיר מציג. היא מורידה את אחוז הנשימה של המכונה בכ-5% ואמרה שחל שיפור וכעת התינוק יכול לנשום בכוחות עצמו כבחמישה אחוזים נוספים. מיד ראינו שיפור במצבו. בתוך שבוע לאחר מכן יצאנו החוצה כאשר הילד בריא לחלוטין!"

הרב שקוע בעולמה של תורה, בכל שנייה בה התנתק מעיסוקיו האחרים- שקע בתורה. כשהתגורר ברח' 'הפורצים', נסע באוטובוס. אך לא רצה שתשב לידו אישה, אבל גם לא רצה לתפוס שני מקומות לכן ישב ליד החלון והותיר את המושב לידו והתפלל שלא תשב לידו אישה. פעם אחת, תחנה אחת בלבד אחרי שעלה לאוטובוס, עלתה אישה והתיישבה לידו. הרב הסב את פניו לחלון והתעמק בתורה. אחרי נסיעה של כעשר דקות, אמרה האשה: "הגענו". הסתכל, ולצידו ישבה אשתו. כך גם כשהיה דיין בביה"ד בבאר-שבע, היה מגיע לבית הדין במוניות. מנהל התחנה היה מתחנן לנהגים: "תזכירו לו לרדת". מתוך שהיה שקוע בלימודו, היה שם לב שהגיע לתחנה הנכונה.

אם ראשונים כמלאכים - הרב המקבל מרדכי אליהו זצ"ל

הגאון המקובל הרב מרדכי אליהו זצ"ל - נולד ב-כ"א אדר ה'תרפ"ט (1929). מנהיג, מקובל, גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בנסים. בעל רוח-הקודש. רבים נושעו מברכותיו. נודע כמנהיג הרוחני של הציבור הדתי לאומי. עמותתו. למרות העוני ששרר בבית-הוריו הרב שקד על התורה אף לאור הנר. התייתם מאביו בגיל 11. בהיותו כבן 31 התמנה בבי"ד הרבני בבאר שבע והיה לדיין הצעיר ביותר בישראל. לאחר מכן עבר לבית-דין בירושלים, ולאחר שלוש שנים נוספות התמנה לדיין בבי"ד הרבני הגדול. כיהן בתפקיד הראשון זצ"ל והרב הראשי לישראל בשנים ה'תשמ"ג-ה'תשנ"ג (1983-1993). קירב רחוקים באמצעות ביקוריו התכופים בקיבוצים, במושבים ובבתי-ספר. הרבה להסתובב בעולם אצל קהילות יהודיות, תוך כדי שהוא מחזק את ידיהם בשמירת שבת, חינוך הילדים וטהרת המשפחה. נפטר ב-כ"ה בסיוון ה'תש"ע (2010). ציונו בהר המנוחות בירושלים. בהלווייתו השתתפו יותר ממאה אלף אנשים. חי כ-81 שנים.

אביו: המקובל ר' סלמאן אליהו. **אמו:** מרת מזל (אחותו של ר' יהודה צדקה, ונכדת אחותו של הגאון חכם ר' יוסף חיים, ה'בן איש חי'). **ילדיו:** ר' שמואל (רבה של צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית), ר' יוסף (ראש כולל "דרכי הוראה לרבנים" בירושלים, כולל המכשיר אברכים לרבנות ודיונות ולהנהגת קהילות בארץ ובעולם), שלמה ובת. **אשתו:** הרבנית צביה שת'.

מרבתי הגאונים: ר' עזרא עטיה, ר' מרדכי שרעבי, ר' ישראל אביחצירא (ה'בבא סאלי'), ר' יעקב מוצפי, ר' דוד עזראן. **מתלמידיו:** בנו, ר' שמואל. בנו, ר' יוסף. ר' שמואל זעפרני (ר"י המאירי ועוזרו האישי), ר' אליהו בן דהאן (מנכ"ל בתי הדין הרבניים בארץ), ר' מישאל רובין, ר' מנחם בורשטיין (ראש מכון פוע"ה), ר' עזרא שיינברג (ר"י אורות האר"י בצפת), ר' יהודה מוצפי (ר"י מנחת יהודה). **מספריו:** אמרי מרדכי • דרך התורה • דרכי טהרה • סדרת ספרים 'מאמר מרדכי' • קיצור דרכי טהרה • שו"ת הרב הראשי • שו"ת קול אליהו • שו"ת מאמר מרדכי • סדרת ספרים דברי מרדכי • סדר הסליחות השלם • סדרת סידורים קול אליהו • תהילים כינור דוד **יקונטרסים:** הלכות חנוכה, פורים, ברכות הנהנין ועוד.

להלן מספר סיפורים המעידים על גדולת רבינו ומובאים בספרים 'אביהם של ישראל': סיפר ר' יעקב לזין. גיסו רופא חשוב וידוע, חלה במחלה והיה במצב אנוש. הרופאים שטיפלו בו התייאשו, וקראו לבני ביתו לבא ולהיפרד ממנו. נאספו כולם לבא להיות איתו בשבת כיוון שחשבו כי היא האחרונה לחייו.

פניתי לרבינו לשאול על גיסי ד"ר דב. הרב **אמר לשנות את השם**. (למרות שפעם אחרת שאלתי את הצדיק לפני שמצבו של גיסי החמיר והרב אמר לא לשנות את השם). **"שיבחרו איזה שם שהם רוצים, תבוא להגיד לי ואחליף את השם"**, ביקש. ביום שישי אחה"צ המשפחה החליטה על שם אחר. באתי לרב ואמרתי לו את השם שהמשפחה בחרה. הוא אמר: **"מחר בתפילת וותיקין אעשה החלפת שם"**. למחרת התפללתי ותיקין עם הצדיק. חיכיתי לתפילה מיוחדת להחלפת שמו של גיסי ולא היה דבר. שאלתי את הרב, והוא אמר: **"כבר עשית לי החלפת השם"**. כנראה היה בינו לבין עצמו בשעת פתיחת ההיכל. בקידוש לאחר תפילת מוסף, פנה הרב אלי ואמר: **"מצבו של גיסך מתחיל להשתפר לטובה"**.

במוצש"ק התקשרתי לביה"ח ואמרו לי, שחלה הטבה מאוד גדולה במצבו של גיסי ושאוּבא לבקר. **באתי לשם וראיתי את גיסי יושב על המיטה ואוכל סעודה רביעית. התפלאתי מאוד, כי ביום שישי הרופאים לא נתנו לו שום סיכוי להמשיך לחיות. שאלתי אותו: "מתי חל השיפור במצבך?" והוא אמר לי את השעה. כיוונתי את השעה והיא הייתה בדיוק השעה, שהרב אמר לי אחרי תפילת וותיקין.**

הסיפור המופלא הבא הובא ע"י ר' משה הררי, מחבר סדרת ספרי ההלכה 'מקראי קודש'. גם גיסו ר' עידו אלבה היה איתו והעיד על כך: בליל שבת חורפי וסוער במיוחד הם היו עם הרב. הצדיק יצא "שלום זכר" אצל אחת המשפחות בשכונת קריית-משה. לאחר שבירך את המשפחה, המשיך לביה"ח לתפילת הבקשות. באותה שבת היה גשום מאוד. **ליוויו את הרב וראינו כי כל הזמן ירד גשם, פרט לשעה שבה הרב הלך ברחוב. באותן הדקות, הגשם פסק. ברגע שהרב נכנס לתוך מבנה-הגשם הסוער התחדש. כשיצאנו מהבקשות בביה"ח ראינו, כצפוי, שהגשם פסק.**

לא התאפקנו ואמרנו לרב: "אומרים על הרב, שבכל פעם שהוא הולך בחוץ, הגשם פוסק, וכאשר הוא בבית - הגשם מתחדש". הרב הזדעזע למשמע דברינו ואמר: **"בגללי הגשם פוסק? אם זה תלוי בי, אני גוזר עכשיו שירד גשם"**. באותו הרגע שסיים את דבריו התחיל לרדת גשם. הרב, שהיה ללא מעיל, נרטב כולו ואני כל כך הצטערתי, שגרמתי לצדיק צער. גם בגלל שנרטב בגללי וגם בגלל שגילתי את סודו.

○ יפר בנו של הרב: "בכל יום שישי אחה"צ עם אבא עזב את הבית למטרה לא ידועה. אף אחד מבני הבית לא ידע לאן. הדבר עורר סקרנות בקרב כולם. וכך גם אצלי. כשהייתי בן שבע חשבת-י ביום שישי הקרוב אלך אחרי אבא מבלי שיראה ואבדוק את סיבת היעדרו, ואכן כך עשיתי. ביום שישי הצטרפתי אל אבי, בלי ידיעתו. אבי הלך ברחובות ירושלים, חצה את רחוב יפו, ונכנס לבניין. אף אני נכנסתי אחריו, והמשכתי במשימה שנטלתי על עצמי, וכך ראיתי: התכסה הרב בבגדי לבן, נעל מגפיים ונכנס למקום שנכנס. עקבתי אחריו פנימה אל החדר, לא ראיתי דבר פרט למיטה, ואשר עליה מכוסה סדין לבן. במשך זה נתפסתי על ידי אבי, ששאל אותי למעשיי והוציא אותי אל מחוץ לחדר. כשיצא מהחדר, שאלתיו למעשיו ואמר לי: **"יהודים רבים נפטרים סמוך לכניסת השבת, ואין מי שיעשה להם 'טהרה', את זה אני עושה"**.

אם ראשונים כמלאכים - הרב המקבל מרדכי אליהו זצ"ל

הגאון המקובל הרב מרדכי אליהו זצ"ל - נולד ב-כ"א אדר ה'תרפ"ט (1929). מנהיג, מקובל, גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בנסים. בעל רוח-הקודש. רבים נושעו מברכותיו. נודע כמנהיג הרוחני של הציבור הדתי לאומי. ענותן. למרות העוני ששרר בבית-הוריו הרב שקד על התורה אף לאור הנר. התייתם מאביו בגיל 11. בהיותו כבן 31 התמנה בב"ד הרבני בבאר שבע והיה לדיין הצעיר ביותר בישראל. לאחר מכן עבר לבית-דין בירושלים, ולאחר שלוש שנים נוספות התמנה לדיין בב"ד הרבני הגדול. כיהן בתפקיד הראשון והרב הראשי לישראל בשנים ה'תשמ"ג-ה'תשנ"ג (1983-1993). קירב רחוקים באמצעות ביקוריו התכופים בקיבוצים, במושבים ובבתי-ספר. הרבה להסתובב בעולם אצל קהילות יהודיות, תוך כדי שהוא מחזק את ידיהם בשמירת שבת, חינוך הילדים וטהרת המשפחה. נפטר ב-כ"ה בסיוון ה'תש"ע (2010). ציונו בהר המנוחות בירושלים. בהלווייתו השתתפו יותר ממאה אלף אנשים. חי כ-81 שנים.

אביו: המקובל ר' שלמאן אליהו. **אמו:** מרת מזל (אחותו של ר' יהודה צדקה, ונכדת אחותו של הגאון חכם ר' יוסף חיים, ה'בן איש חי'). **ילדיו:** ר' שמואל (רבה של צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית), ר' יוסף (ראש כולל "דרכי הוראה לרבנים" בירושלים, כולל המכשיר אברכים לרבנות ודיינות ולהנהגת קהילות בארץ ובעולם), שלמה ובת. **אשתו:** הרבנית צביה שתח'.

מרבתי הגאונים: ר' עזרא עטיה, ר' מרדכי שרעבי, ר' ישראל אביחצירא (ה'לבא סאלי'), ר' יעקב מוצפי, ר' דוד עזראן. **מתלמידיו:** בנו, ר' שמואל. בנו, ר' יוסף. ר' שמואל זעפרני (ר"י המאירי ועוזרו האישי), ר' אליהו בן דהאן (מנכ"ל בתי הדין הרבניים בארץ), ר' מישאל רובין, ר' מנחם בורשטיין (ראש מכון פוע"ה), ר' עזרא שיינברג (ר"י אורות האר"י בצפת), ר' יהודה מוצפי (ר"י מנחת יהודה). **מספריו:** אמרי מרדכי • דרך התורה • דרכי טהרה • סדרת ספרים 'מאמר מרדכי' • קיצור דרכי טהרה • שו"ת הרב הראשי • שו"ת קול אליהו • שו"ת מאמר מרדכי • סדרת ספרים דברי מרדכי • סדר הסליחות השלם • סדרת סידורים קול אליהו • תהילים כינור דוד **יקונטרסים:** הלכות חנוכה, פורים, ברכות הנהנין ועוד.

ל הן סיפורים מופלאים שהובאו בספר 'אביהם של ישראל': ד"ר שמבה היה רופאו האישי של רבינו סיפר: "לפני כ-12 שנים הגיע אלי ילד בן 7 עם גוש גדול בצוואר וחום גבוה. כרופא, כשרואים גוש כזה, אתה נכנס ללחץ כי הבדיקות הן כדי לשלול גידול. מה גם שאחיו נפטר שנתיים קודם מגידול בבלוטות הלימפה. האבא הגיע, בדקנו, צילמנו, עשינו הדמיות. הסיפור נמשך שבועות ללא שינוי".

"אחרי כל הבדיקות אמרתי לאבא: 'תשמע: צריך לקחת ביופסיה לילד'. אמר לי האבא: 'כל זמן שכל הבדיקות היו לא פולשניות, הלכתי איתך יד ביד. ברגע שצריך לעשות בדיקה פולשנית, אני רוצה את אישורו של הרב אליהו'. אמרתי לו: 'בשמחה, אני בא איתך'. הלכנו יחד לבית רבינו והאבא סיפר את כל העניין ואמר: 'הרופאים', והצביע עלי, 'רוצים לעשות ביופסיה של הגוש'. הרב בחיך גדול קרא לילד, שיבא אליו, חיבק אותו, שם יד על הגוש בצוואר, עצם עיניו ואחר כך אמר: 'זה, שום דבר'. אחר כך הצביע עלי ואמר: 'הרופאים רוצים לעשות ביופסיה? שיעשו'. יצאנו החוצה מהחדר.

"למחרת הגיע הילד לבית החולים עם הפנייה ממני. רופאת הרנטגן מתקשרת אלי ושואלת: 'שמבה, למה שלחת את הילד?' ענית לה: 'מה זאת אומרת למה? יש לך מכתב, וחוף מזה יש לו גוש בצוואר בגודל מנדרין'. היא אומרת: 'אני בעין לא רואה שום גוש וגם לא באולטרסאונד. על מה אתה מדבר?!'. ושלחה את הילד הביתה בריא, שמח וטוב לב".

כאשר הרב שכב בטיפול נמרץ, שמו לידו גויה נוצרייה. הרב לא ידע, אבל אנחנו ידענו. פעם אחת הוא דיבר איתנו, ופתאום אמר: 'יש פה עבודה זרה'. בדקנו, שאלנו וחקרנו ולא ידענו במה מדובר. עד שאחד המשמשים של הרב שם לב, שאחת מהמבקרות של זו ששכבה ליד הרב נמצאת עם שתי וערב על הצוואר. הרב עם ילונות, לא ראה. אבל הרגיש, שיש עבודה זרה במקום.

הרבה היה פרוש מענייני העולם בדרגה שלא תאמן. פעם אחת, אחד המשמשים הביא מגש פיצה. לקח משולש ואמר לצדיק: 'הרב תאכל'. הרב שאל: 'מה זה?' והמשמש ענה: 'פיצה'. ואז הצדיק אמר: 'אני לא יודע מה זה פיצה'.

לפני כחמישים שנה הורה הראשון הגאון הרב יצחק נסים זצ"ל לרבינו לטפל בעניין העלאת עצמותיו של הגאון המקובל הרב החיד"א זיע"א ארצה, מהעיר ליוורנו שבאיטליה. ב-כ' באייר ה'תש"ך הועלו עצמותיו של החיד"א להר המנוחות בירושלים. כשהגיע רבינו עם רבנים נוספים לשדה התעופה, הוא נפגש עם נציג הסוכנות ונחרד לראות שהלה הביא את עצמות החיד"א בארון עץ: "עם זה הבאתם את הרב החיד"א?" שאל בכאב. מיד ביקש מנהגו של 'הלבא חאקי' לנסוע עימו על מנת לטבול במקווה טהרה ולקנות מברגי פיליפס כדי לפתוח את הארון. כשחזר, עשה הרב חור למטה מהארון כדי שלא תהיה חציצה בינו לבין הקרקע. כשהכניס הרב את ידו, נשמע קול רעש גדול מהארון. החכמים שהיו עם הרב התעלפו. רק רבינו עצם את עיניו וביקש בתחנונים מהחיד"א, (הרב היה בקיא בספריו) שישתדר את עצמו, כי אין בו כח לסדר את עצמותיו. **עצמותיו הקדושים היו מפוזרים בתוך הארון ומוטלים בביזיון.** מיד נשמע קול נפץ יותר חזק והנה, **לא יאמן - תחיית המתים ממש! העצמות הסתדרו עצם אל עצמותו ומיד התחברו כולם ונהיה גוף שלם.** מן הראשון לציון נהג לומר, כי מי שרוצה תשועה, ילך להתפלל על קברו של הרב חיד"א. ואכן לא בכדי נטמן הראשון לציון בסמיכות לקברו של הרב החיד"א זצ"ל.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים